

Eriaruanne

ELi kasvuhoonegaaside heide: aruandlus toimib, kuid heite vähendamise kohta tulevikus on vaja paremat teavet

EUROOPA
KONTROLLIKODA

Sisukord

	Punkt
Kokkuvõte	I–VIII
Sissejuhatus	01–15
Rahvusvaheline kontekst	01–05
Euroopa kontekst	06–15
Auditi ulatus ja lähenemisviis	16–21
Tähelepanekud	22–65
Komisjon kontrollib ja edastab ELi heiteandmeid nõuetekohaselt	22–40
ELi aruanded vastavad rahvusvahelistele nõuetele ja ületavad neid	23–27
Komisjoni ja EEA tehtav heitearuandluse kvaliteedi läbivaatamine on rahuldav	28–34
ELi kasvuhoonegaaside inventuuriandmeid on aja jooksul täiustatud	35–40
EL vajab paremat teavet kasvuhoonegaaside heite vähendamise kohta tulevikus	41–65
Komisjon ja EEA aitavad liikmesriikidel parandada nende prognooside kvaliteeti	42–46
Komisjon ei hinnanud ELi võrdlusstsenaariumist märkimisväärse kõrvalekaldumise riski	47–50
ELi 2020. aasta heite-eesmärgid hõlmavad enamikku sektoreid, mille kohta on andmed olemas	51–55
Komisjon on välja töötanud sektoripõhised tegevuskavad, mis katavad peaaegu 70% heitest	56–58
ELi poliitikat ja meetmeid käsitlev aruandlus ei ole terviklik	59–65
Järeldused ja soovitused	66–75
Lisa. Teave kasvuhoonegaaside kohta	
Akronüümid ja lühendid	
Mõisted	

Komisjoni vastused

Auditirühm

Ajakava

Kokkuvõte

I Kyoto protokolli (1997) ja Pariisi kokkuleppe (2015) osalisena on EL võtnud kohustuse osaleda kasvuhoonegaaside heite vähendamise ülemaailmsetes jõupingutustes. Nende kokkulepetega kooskõlas püüab EL vähendada kasvuhoonegaaside heidet 2020. aastaks 20%, 2030. aastaks 40% ja 2050. aastaks 80–95%. Nimetatud eesmärkide täitmisel tehtud edusammude hindamiseks vajab komisjon hinnangulisi andmeid varasema ja tulevase heite kohta ning heite vähendamiseks valitud poliitika ja meetmete mõju kohta. Oma 2017. aasta ülevaatearuandes energiat ja kliimamuutusi käsitlevate ELi meetmete kohta tegime kindlaks, et kasvuhoonegaaside heite inventuuriandmed on potentsiaalset riski sisaldav valdkond, mida on seni vähe auditeeritud.

II Oma auditis keskendusime komisjoni (keda abistab Euroopa Keskkonnaamet – EEA) jõupingutustele tagada ELi kasvuhoonegaaside inventuuriandmete ja heite tulevikus vähendamist käsitleva teabe kvaliteet. Leidsime, et ELi heiteandmete aruandlus toimib nõuetekohaselt, kuid komisjon vajab paremat teavet kasvuhoonegaaside heite vähendamise kohta tulevikus.

III Komisjon annab kasvuhoonegaasidest aru ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni (UNFCCC) sekretariaadile kooskõlas rahvusvaheliste nõuetega ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule lisaandmeid. Nende andmete kvaliteedi tagamiseks sätestati seiremehhanismi määruses ja selle rakenduseeskirjades ELi süsteem liikmesriikide kasvuhoonegaaside inventuuriandmete läbivaatamiseks. Meie audititööst selgus, et komisjon (keda abistab EEA), kontrollib rahuldavalt esitatud kasvuhoonegaaside andmeid ja et ELi kasvuhoonegaaside heite inventuuriandmeid on aja jooksul täiustatud. Andmeid läbivaatavad isikud ei kontrolli aga maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektorit (edaspidi „LULUCF-sektor“ või „LULUCF“) samamoodi nagu teisi sektoreid. See sektor on eriti tähtis mitte ainult 2030. aasta eesmärkide mõistes, vaid ka seetõttu, et LULUCF-andmed on statistiliselt väga ebakindlad.

IV Seiremehhanismi määrusega loodi ka ELi süsteem liikmesriikide prognoose käsitlevate andmete läbivaatamiseks. Nii komisjoni kui ka UNFCCC tehtud läbivaatamisel tuvastati 2017. aastal vähem probleeme kui 2015. aastal, mis viitab riikide prognooside paranemisele. Komisjon ei hinnanud aga märkimisväärse kõrvalekaldumise riski ELi võrdlusstsenaariumist.

V Heite vähendamiseks on EL kehtestanud eesmärgid, mis hõlmavad enamikku esitatud andmetest. LULUCF-sektoris on ELi esimesed eesmärgid püstitatud 2030. aastaks, rahvusvahelise meresõidu valdkonnas aga on rahvusvaheliselt kokku lepitud eesmärk 2050. aastaks. Rahvusvahelist lennundust käsitletakse juba strateegias „Euroopa 2020“ seatud eesmärkides.

VI Leidsime, et pikaajalised sektoripõhised tegevuskavad katavad peaaegu 70% teatatud heitest. Sellised konkreetset tegevuskavad on hädavajalikud vastavate sektorite kestlikuks arendamiseks, kuid puuduvad tähtsaimate sektorite, näiteks põllumajanduse ja LULUCFi tegevuskavad. See mõjutab lühemaajalist sektoripõhist poliitikat ja meetmeid.

VII Leevenduspoliitika ja -meetmete eesmärk on vähendada heidet tulevikus. Komisjon ja EEA on hakanud kontrollima liikmesriikide leevenduspoliitika ja -meetmete kohta esitatud teabe kvaliteeti. Komisjon ei esitanud aga prognoose osa ELi poliitika ja meetmete mõju kohta heitele.

VIII Loetletud leidude alusel esitame komisjonile soovitusel, mille eesmärk on parandada

- a) LULUCF-sektori läbivaatamist komisjonis;
- b) heite vähendamist tulevikus käsitlevat raamistikku.

Sissejuhatus

Rahvusvaheline kontekst

01 Kasvuhoonegaasid neelavad soojust (päikese infrapunakiirgust) ja vabastavad seda atmosfääri. Valitsustevaheline kliimamuutuste rühm (IPCC) on Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni organ, mis hindab kliimamuutustega seotud teadustööd. Selle hinnangul on inimtekkeliste kasvuhoonegaaside heite tõttu tõusnud ülemaailmne temperatuur ligikaudu 1,0 °C võrreldes tööstusajastueelse tasemega. Selle tagajärjel tõuseb merevee tase ja tekivad äärmuslikumad ilmastikunähtused.

02 ÜRO liikmed allkirjastasid 1992. aastal ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni (UNFCCC) eesmärgiga saavutada kasvuhoonegaaside kontsentratsiooni stabiliseerumine tasemel, mis võimaldab vältida inimtegevusest tulenevaid ohtlikke kliimasüsteemi häireid. Seda täiendati 1997. aastal Kyoto protokolliga, millega kehtestati protokolliga allkirjastanud arenenud riikidele heite vähendamise meetmed ja siduvad eesmärgid. Kyoto protokolliga raames võtsid arenenud riigid ka kohustuse töötada välja poliitika ja meetmed, et toetada protokollis püstitatud heite vähendamise eesmärkide kestlikku täitmist. UNFCCC sekretariaat jälgib konventsiooni ja Kyoto protokolliga jõustamist ning annab selle kohta aru.

03 Pariisi kokkuleppe (2015) allkirjastas 197 riiki. Kokkuleppe eesmärk on hoida maailma keskmise temperatuuri tõus tööstusajastueelse tasemega võrreldes oluliselt alla 2 °C ja edendada jõupingutusi maailma keskmise temperatuuri tõusu täiendavaks piiramiseks (1,5 °C-ni võrreldes tööstusajastueelse tasemega). Pariisi kokkuleppes ei ole allakirjutanud riikidele püstitatud siduvaid heite vähendamise eesmärgi; selle asemel kehtestatakse riiklikult määratletud panus ülemaailmse temperatuuri tõusu piiramise üldeesmärgi. Selline panus hõlmab nii riikide inimtekkelise heite vähendamist tekkekohas kui ka kasvuhoonegaaside sidumist (CO₂ sidujad).

04 Kasvuhoonegaaside heite vähendamise ja seega ülemaailmse soojenemise piiramise jõupingutusi edendab see, kui teave heitetaseme, suundumuste ning nende parandamiseks mõeldud poliitika ja meetmete kohta on täpne. See eeldab tugevat kasvuhoonegaaside heite seire- ja aruandlusraamistikku ning usaldusväärset teavet heite valdkonnas prognoositavate muutuste kohta, mis on tingitud praegusest või kavandatud poliitikast ja meetmetest.

05 Selline raamistik sätestati nii Kyoto protokollis kui ka Pariisi kokkuleppega. Kyoto protokollis raamistik kehtib kuni 2020. aasta heitearuandluse avaldamiseni (2022. aastal). Pariisi kokkuleppe raamistikku kasutatakse esimest korda 2021. aasta heite kohta aru andmiseks (avaldatakse 2023. aastal). Need raamistikud hõlmavad kvaliteedi tagamise menetlusi (st UNFCCC sekretariaadi ja selle eksperdirühmade andmeanalüüs) ning neid toetavad UNFCCC ja valitsustevahelise kliimamuutuste rühma suunised.

Euroopa kontekst

06 ELi liikmesriikides elab 6,9% maailma rahvastikust ja siin luuakse 21,8% maailma sisemajanduse koguproduktist¹. Liikmesriigid tekitasid 2017. aastal ligikaudu 8,4% maailma kasvuhoonegaaside heitest².

07 EL leppis kokku, et vähendab oma kasvuhoonegaaside heidet³ 2020. aastaks 20%, 2030. aastaks 40% ja 2050. aastaks 80–95% võrreldes 1990. aasta tasemega. *Joonisel 1* on esitatud heite vähendamise senine suundumus ja hinnanguline areng 2050. aastani. Kuni 2017. aastani vähendas EL oma heidet 21,7%⁴ võrreldes 1990. aasta tasemega. Kyoto protokollis raames järgiti seda langustrendi enamiku kasvuhoonegaaside puhul (vt *lisa joonis A*).

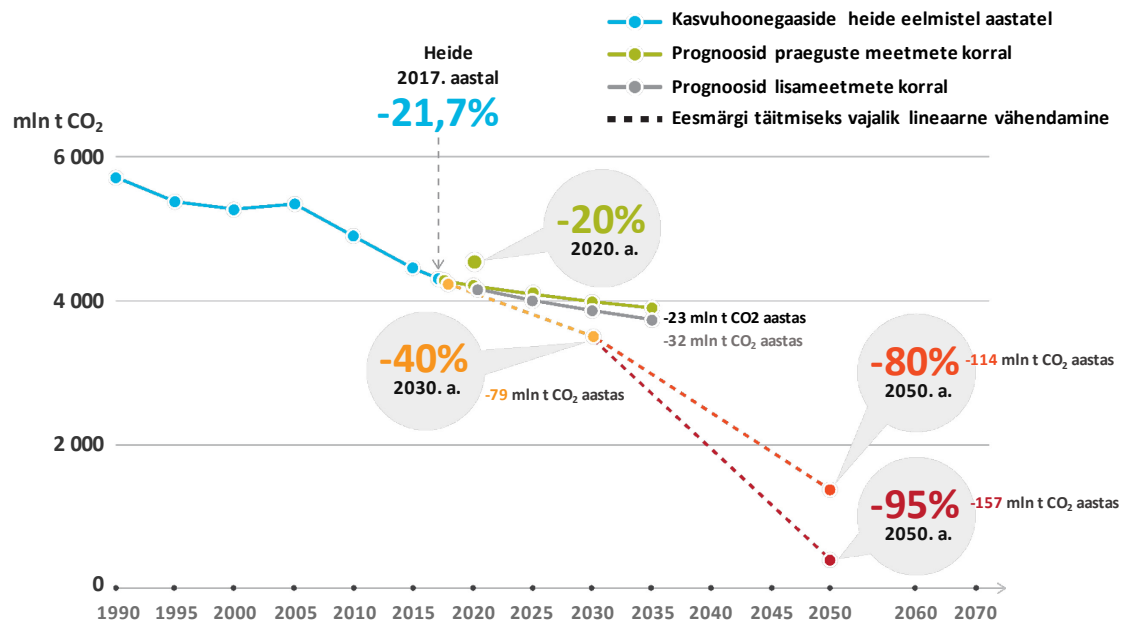
¹ Eurostati aruanne „The EU in the world“ (EL maailmas), 2018.

² ELi 2019. aasta inventuuriaruanne.

³ Euroopa Ülemkogu 8.–9. märtsi 2007. aasta, 4. veebruari 2011. aasta ja 23.–24. oktoobri 2014. aasta järeldused.

⁴ See arv hõlmab rahvusvahelist lennundust, et tagada võrreldavus ELi eesmärkide raames esitatud andmetega.

Joonis 1. Tekkinud ja tulevikus tekkiv hinnanguline heide võrreldes heite vähendamise eesmärkidega

Allikas: Euroopa Kontrollikoda, tuginedes ELi 2019. aasta inventuuriaruandele (2017. aasta heiteandmed), ELi riikide 2017. aasta kliimaaruannetele, kahe aasta kohta UNFCCC-le esitatud 2017. aasta aruandele (proгноosiside andmed) ning Euroopa Keskkonnaameti (EEA) aruandele „Trends and projections in Europe 2018 – Tracking progress towards Europe’s climate and energy targets“ (Suundumused ja prognosisid Euroopas 2018. aastal – Euroopa kliima- ja energiaeesmärkide täitmisel tehtavate edusammude seire) (eesmärkide täitmiseks vajalik iga-aastane vähendamine).

08 Selliseks vähendamiseks ja rahvusvaheliste eeskirjade järgimiseks on EL ja selle liikmesriigid võtnud kohustuse anda UNFCCC sekretariaadile igal aastal aru oma lõpliku kasvuhoonegaaside heite kohta. Selleks kasutavad nad kasvuhoonegaaside inventuuriandmeid (vt [1. selgitus](#)). Euroopa Keskkonnaamet avaldab iga aasta kohta tavaliselt järgmise aasta oktoobris (N + 1) ELi vaheinventuuriandmed ja kuus kuud hiljem, maikuu (N + 2) lõplikud inventuuriandmed⁵.

⁵ Näiteks avaldati 2017. aasta inventuuriandmed 2019. aasta mais.

1. selgitus

Mis on kasvuhoonegaaside inventuuriandmed?

Kasvuhoonegaaside inventuuriandmed on iga-aastane hinnanguline kvantifitseeritud heide, mille on põhjustanud riigi territooriumil toimuv inimtegevus. ELi koondinventuuriandmed on liikmesriikide inventuuriandmete summa, mis sisaldab ka Islandi tekitatud heidet.

Kvantifitseeritud hinnanguliste andmete arvutamiseks korrutatakse tegevusandmed heitekoefitsientidega. UNFCCC määratleb *tegevusandmed* kui andmed sellise heidet tekitava või siduva inimtegevuse ulatuse kohta, mis toimub konkreetse aja jooksul teatud sektoris. Transpordisektori tegevusandmed on näiteks kütuse müügi maht. *Heitekoefitsiendid* on konkreetse heiteallika konkreetse kasvuhoonegaasi heite keskmine määr jagatuna tegevusühikutega. Näiteks võib heitekoefitsient vastata ühe tonni pruunsöe põletamisel tekkinud heitele.

Sellest tulenevat hinnangulist heidet väljendatakse süsinikdioksiid-ekvivalendina (CO₂-ekvivalent) (vt [lisa joonis B](#)), kasutades muundustegureid olenevalt iga kasvuhoonegaasi globaalse soojendamise potentsiaalst. Näiteks ühe tonni NF₃ soojendamispotentsiaal vastab 16 100 tonni CO₂ omale.

09 Kyoto protokoll ja UNFCCC põhjal esitavad EL ja selle liikmesriigid UNFCCC sekretariaadile ka alljärgneva teabe:

- a) prognoosid tulevikus tekkiva heite kohta, millega kaasneb teave selle kohta, kuidas prognoosideni on jõutud (nt kasutatud modelleerimisvahendid ja neid mõjutavad tegurid);
- b) teave leevenduspoliitika ja -meetmete kohta, mis toetavad heite kestlikku vähendamist, sealhulgas selliste meetmete ulatus; nende seos ELi poliitikaga; eelnev ja asjakohasel juhul järelteave nende mõju kohta ning see, kuidas riigi poliitika ja meetmed aitavad ellu viia liikmesriikide pikaajalisi vähese CO₂ heitega arengu strateegiaid;

10 Prognooside abil hinnatakse tulevikus heite vähendamisel tehtavaid edusamme ning leevenduspoliitika ja -meetmete tulemuslikkust. [Joonisel 2](#) selgitatakse eesmärkide, prognooside, poliitika ja meetmete vahelisi seoseid. Prognoosides ei võeta arvesse ainult leevenduspoliitika ja -meetmete tulemusi, vaid ka suuremat hulka eelduseid ja parameetreid, mida joonisel ei näidata.

Joonis 2. ELi eesmärkide, prognooside, poliitika ja meetmete vahelised seosed

Allikas: Euroopa Kontrollikoda.

11 Et täita heite vähendamiseks võetud kohustused ja rakendada 2020. aastaks oma seire- ja aruandluskohustusi, võttis EL vastu alljärgnevad spetsiifilised õigusaktid, mis on liikmesriikidele siduvad:

- a) seiremehhanismi määrus⁶ ja selle rakenduseeskirjad⁷, millega loodi inimtekkeliste kasvuhoonegaaside, prognooside, vähese CO₂ heitega arengu strateegiate ning leevenduspoliitika ja -meetmete arvestuse ja aruandluse üldraamistik;
- b) heitkogustega kauplemise süsteem⁸, millega sätestati raamistik ja eesmärgid suuremahulistes energia- ja tööstusrajatistes tekkiva heite vähendamiseks⁹, konkreetsed ülemmäärad ning Euroopa Majanduspiirkonna lennundusheite seire- ja aruandlusraamistik;
- c) jõupingutuste jagamist käsitlev otsus¹⁰, milles sätestati igale liikmesriigile energia-, tööstus-, põllumajandus- ja jäätmesektoris siduvad iga-aastased heite vähendamise eesmärgid tegevuse puhul, mis ei kuulu heitkogustega kauplemise süsteemi või muude spetsiifiliste õigusaktide (määratletud allpool punktis d) reguleerimisalasse;

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 525/2013 kasvuhoonegaaside heite seire- ja aruandlusmehhanismi ning kliimamuutusi käsitleva muu olulise siseriikliku ja liidu teabe esitamise kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 280/2004/EÜ (ELT L 165, 18.6.2013, lk 13).

⁷ Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 749/2014 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 525/2013 kohaselt liikmesriikide esitatava teabe struktuuri, vormi, esitamise ja ülevaatamise kohta; ning komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 666/2014 liidu inventuurisüsteemi käsitlevate sisuliste nõuete kehtestamise ning globaalse soojendamise potentsiaali ja rahvusvaheliselt kokkulepitud inventuurisuuniste muudatuste arvessevõtmise kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 525/2013.

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

⁹ Heitkogustega kauplemise süsteemi osi on käsitletud kontrollikoja varasemates auditites; vt eriaruanne nr 06/2015 („Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemi terviklikkus ja rakendamine“) ning eriaruanne nr 24/2018 („Tööstuslikud süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise ning uuendusliku taastuvenergiatehnoloogia näidisprojektid ELis: viimase kümne aastaga ei ole saavutatud oodatud edasiminekut“).

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 406/2009/EÜ, milles käsitletakse liikmesriikide jõupingutusi kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks, et täita ühenduse kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid aastaks 2020 (ELT L 140, 5.6.2009, lk 136).

- d) spetsiifilised õigusaktid maakasutuse, LULUCF-sektori süsinikdioksiidi heite ja selle sidumise seire, aruandluse ja arvestuse kohta¹¹ ning rahvusvahelise meresõidu heite kohta (Euroopa Majanduspiirkonna sadamaid külastavad laevad)¹².

12 Vastusena Pariisi kokkuleppele ja ELi 2020. aasta järgsetele heite vähendamise eesmärkidele ajakohastas EL oma õigusraamistikku järgmiselt:

- a) võttis 2018. aastal vastu inimtekkeliste kasvuhoonegaaside, heiteprognooside, vähese CO₂ heitega arengu strateegiate ning leevenduspoliitika ja -meetmete uue arvestus- ja aruandlusraamistiku, mida kohaldatakse alates 2021. aastast (energialiidu ja kliimameetmete juhtimise määrus¹³);
- b) muutis heitkogustega kauplemise süsteemi ja võttis vastu uue õigusakti iga-aastaste liikmesriikide heite vähendamise eesmärkide kohta 2030. aastani (uus jõupingutuste jagamise määrus¹⁴);

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta otsus nr 529/2013/EL maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsandusega seotud tegevustest tuleneva kasvuhoonegaaside heite ja sidumise arvestuseeskirjade ning nimetatud tegevustest tulenevate meetmetega seotud teabe kohta (ELT L 165, 18.6.2013, lk 80).

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/757, mis käsitleb meretranspordist pärit süsinikdioksiidi heitkoguste seiret, aruandlust ja kontrolli ning millega muudetakse direktiivi 2009/16/EÜ (ELT L 123, 19.5.2015, lk 55).

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

- c) võttis vastu uued eeskirjad LULUCF-sektori süsinikdioksiidiheite ja selle sidumise seire, aruandluse ja arvestuse kohta¹⁵;
- d) komisjon võttis 2019. aastal vastu ettepaneku vaadata läbi ELi meretranspordi CO₂ heite seire-, aruandlus- ja kontrollisüsteem, et viia see kooskõlla laevade kütusekulu käsitleva üleilmse andmekogumissüsteemiga, mille on kehtestanud Rahvusvaheline Mereorganisatsioon.

13 ELi õigusaktid moodustavad raamistiku, millega tagatakse tekkinud heidet, prognoose, poliitikat ja meetmeid käsitlevate andmete kvaliteet. Allpool esitatud [joonisel 3](#) näidatakse, kuidas andmeid kogutakse, kontrollitakse ja esitatakse. Keskel näidatakse komisjoni ja EEA kohustusi liikmesriikide hinnangute kvaliteedi tagamise, ELi koondandmete ettevalmistamise ja selle teabe UNFCCC sekretariaadile esitamise eest. ELi heite vähendamise kavandamisel teeb komisjon stsenaariumianalüüsi põhjal ka ettepanekuid asjakohaste strateegiate, poliitika ja meetmete kohta.

14 EEA abistab Euroopa Komisjoni (kliimameetmete peadirektoraat – DG CLIMA) ELi koondatud inventuuriandmete ja prognooside kvaliteedi tagamisel¹⁶. Need põhinevad liikmesriikide esitatud teabel. EEA-d ja komisjoni toetavad seejuures teised eksperdid (nagu Teadusuuringute Ühiskeskus ning Euroopa õhusaaste ja kliimamuutuse leevendamise teemakeskus). Käesolevas aruandes osutame sellele tööle kui komisjonipoolsele läbivaatamisele, sest kõnealuste andmete kvaliteedi eest vastutab komisjon.

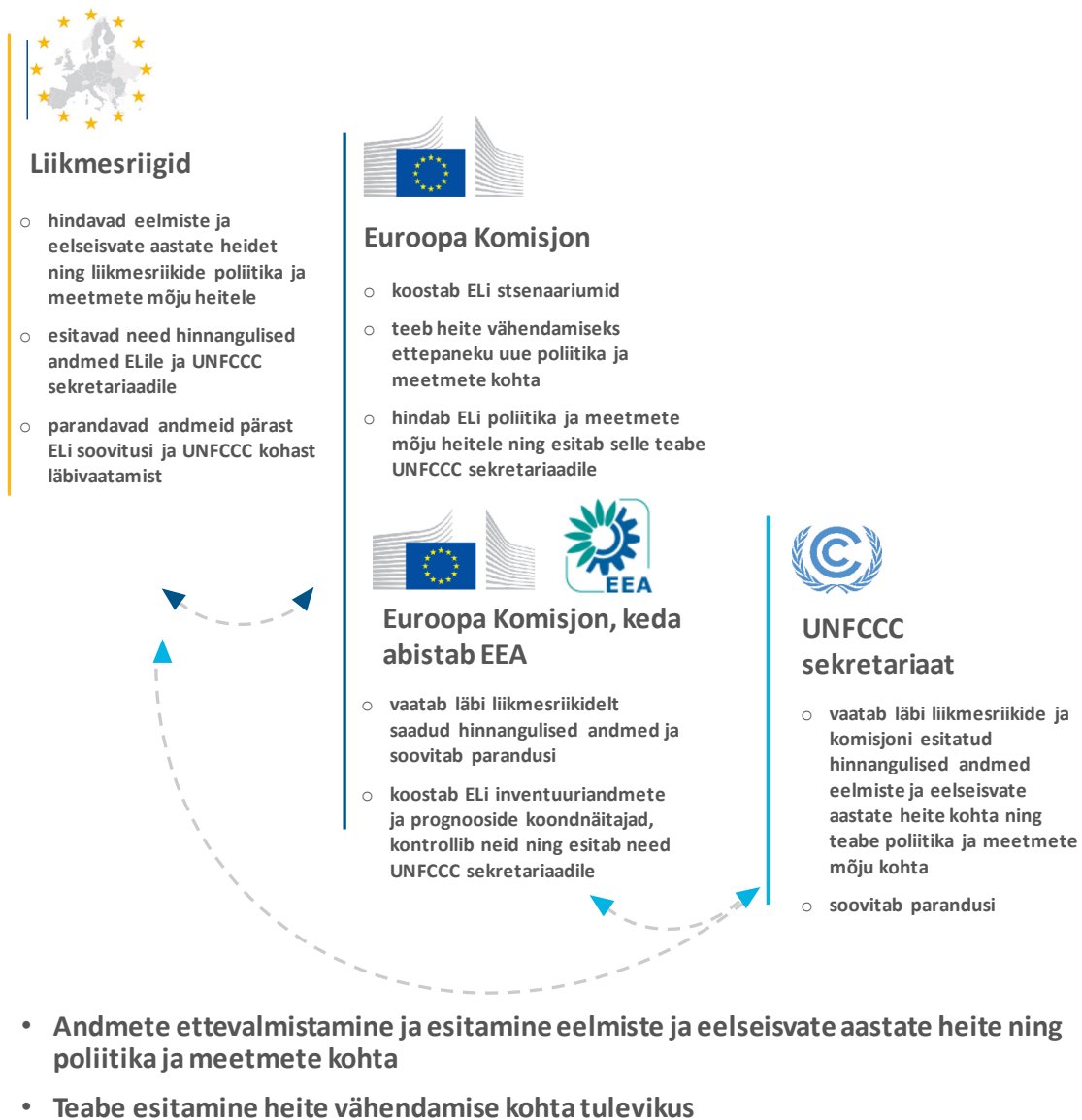
15 Eurostat avaldab eraldi andmestiku ELi tarbimisest põhjustatud heite kohta (CO₂-jalajälg). Andmestik põhineb õhku eralduvaid saasteaineid käsitleval riiklikul arvepidamisel¹⁷, mis omakorda tugineb kasvuhoonegaaside inventuuriandmetele.

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/841, millega lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenev kasvuhoonegaaside heide ja sellest tulenevate kasvuhoonegaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 ja otsust nr 529/2013/EL (ELT L 156, 19.6.2018, lk 1).

¹⁶ Kooskõlas seiremehhanismi sätestava määruse (EL) nr 525/2013 artikliga 24 ja rakendusmääruse (EL) nr 2018/1999 artikliga 42.

¹⁷ Vt ka meie eriaruanne nr 16/2019: „Euroopa keskkonnamajanduslikku arvepidamist saab muuta poliitikakujundajatele kasulikumaks“.

Joonis 3. Vastutus inventuuriandmete, prognooside, poliitika ja meetmete eest

© Euroopa Komisjon, EEA, UNFCCC.

Allikas: Euroopa Kontrollikoda.

Auditi ulatus ja lähenemisviis

16 Oma auditis käsitleme ELi aruandlus- ja kvaliteedi tagamise raamistiku ülesehitust ja toimimist, uurides alates 2015. aastast Kyoto protokoll ja ELi seiremehhanismi määruse kohaselt esitatud andmeid.

17 Tegime auditi, sest leidsime oma 2017. aasta ülevaatearuandes energiat ja kliimamuutusi käsitlevate ELi meetmete kohta, et kasvuhoonegaaside heite inventuurid on potentsiaalse riski valdkond, mida on seni vähe auditeeritud. Loodame, et meie järeldused ja soovitused aitavad parandada kasvuhoonegaaside andmete läbivaatamist komisjonis ja heite vähendamist tulevikus käsitlevat raamistikku.

18 Üldine auditiküsimus oli järgmine:

kas komisjon kontrollib nõuetekohaselt ELi kasvuhoonegaaside inventuuriandmeid ja teavet heite vähendamise kohta tulevikus?

19 Üldisele auditiküsimusele vastamiseks tegime järgmist:

- a) hindasime ELi kasvuhoonegaaside inventuuriandmete kvaliteedi kontrolli;
- b) uurisime lisateavet ELi kasvuhoonegaaside heite kavandatava vähendamise kohta (ELi prognoosid ja võrdlusstenaarium, pikaajalised strateegiad, ELi poliitika ja meetmete mõju kvantifitseerimine).

Me ei kontrollinud otseselt liikmesriikide ametiasutuste loodud teavet ega hinnangulisi andmeid.

20 Uurisime kuuest liikmesriigist koosneva valimi põhjal ELi kvaliteedi tagamise protsessi toimimist seiremehhanismi määruse ja selle rakenduseeskirjadega kehtestatud inventuuriandmete, prognooside, poliitika ja meetmete puhul. Peamised valikukriteeriumid olid 2016. aasta heide ja riiklike inventuuriandmete 2015.–2017. aasta läbivaatamisel UNFCCC sekretariaadi esitatud soovituste arv. Valimisse kuulusid järgnevad liikmesriigid: Itaalia, Poola, Prantsusmaa, Rumeenia, Saksamaa ja Tšehhi. Need riigid tekitasid 2016. aastal 56% ELi heitest.

21 Kogusime ja analüüsisime auditi tõendusmaterjali järgmiselt:

- a) vaatasime läbi komisjoni kvaliteedikontrolli ja -tagamise dokumendid (juhendid, kontrollnimekirjad, leidude ja soovituste andmebaasid,

läbivaatamiste aruanded), mis vastasid 2015.–2018. aasta riiklike ja ELi koondatud inventuuriandmete läbivaatamistele ning iga kahe aasta järel toimuvatele riiklike prognooside, poliitika ja meetmete läbivaatamistele;

- b) vaatasime läbi ELi 2013. ja 2016. aasta võrdlusstsenaariumi (prognoosid, mille alusel määratleti ELi leevenduspoliitika ja -meetmed ELi 2020. ja 2030. aasta eesmärkide täitmiseks) ja auditeeritud ajavahemikul (st 2015. ja 2017. aastal) UNFCCC sekretariaadile esitatud ELi poliitikat ja meetmeid käsitlevad dokumendid (toetavad uuringud, mõjuhindamised ja -hinnangud ning nende kvaliteedi tagamist käsitlev dokumentatsioon);
- c) vestlesime kliimameetmete peadirektoraadi, Teadusuuringute Ühiskeskuse, Euroopa Keskkonnaameti ja Eurostati töötajatega, et hankida teavet ELi heidet, prognoose, poliitikat ja meetmeid käsitlevate andmete haldamise kohta, ning analüüsisime seda teavet;
- d) analüüsisime valimisse kuulunud kuuele liikmesriigile saadetud küsimustikule antud vastuseid, et hankida lisateavet riiklike kasvuhoonegaaside inventuuriandmete, prognooside, poliitika ja meetmete kvaliteedi ning nende parandamise kohta;
- e) vestlesime sidusrühmade¹⁸ ja kolme liikmesriigi esindajatega; kolm liikmesriiki valisime heade tavade alusel, mis tuvastasime küsimustikus antud vastuste alusel (Poola, Prantsusmaa ja Tšehhi). Püüdsime hankida teavet riiklike ja ELi koondatud inventuuriandmete, poliitika ja meetmete komisjonipoolse läbivaatamise kohta ning taristu ja modelleerimisvahendite kasutamise kohta kasvuhoonegaaside ja nende voogude kohapealseks ja kaugseireks.

¹⁸ UNFCCC sekretariaat, Maailma Meteoroloogiaorganisatsioon (WMO) ja Ühtne Süsinikuseiresüsteem (ICOS), mis on teadusuuringute seitsmenda raamprogrammist rahastatav ELi-ülene projekt.

Tähelepanekud

Komisjon kontrollib ja edastab ELi heiteandmeid nõuetekohaselt

22 Hindasime, mil määral vastab ELi esitatud heiteandmete ulatus rahvusvahelistele nõuetele. Samuti uurisime, kuidas toimib ELi ja liikmesriikide inventuuriandmete kvaliteedi läbivaatamine ja mis on selle tulemused, ning hindasime, kas ELi inventuuriandmeid on aja jooksul täiustatud.

ELi aruanded vastavad rahvusvahelistele nõuetele ja ületavad neid

23 Kyoto protokollis nõutakse, et EL ja iga selle liikmesriik vähendaks 2020. aastaks 20% võrra seitsme järgmise peamise kasvuhoonegaasi heidet: süsinikdioksiid (CO₂), metaan (CH₄), diämmastikoksiid (N₂O), fluorosüsivesinikud (HFC), perfluorosüsivesinikud (PFC), väävelheksafluoriid (SF₆) ja lämmastiktrifluoriid (NF₃). Gaaside ja lepingute täielik loetelu on esitatud [lisa joonisel C](#) ja [joonisel D](#). Valitsustevahelise kliimamuutuste rühma suunistes on täpsustatud gaaside heite ja neeldumise hindamise meetodid ning heiteallikad ja sidujad, mida tuleb Kyoto protokollil alusel arvesse võtta: energia, tööstusprotsessid ja toodete kasutamine, põllumajandus, LULUCF ja jäätmed. Leidsime, et EL ja liikmesriigid täitsid neid nõudeid.

24 ELi ja liikmesriikide inventuuriandmetes tuleb esitada ka gaasid, heiteallikad ja sidujad, mida Kyoto protokollil heite vähendamise kohustused ei hõlma, kuid mis kuuluvad UNFCCC aruandluseeskirjadesse. Neid gaase, allikaid ja neeldajaid kajastatakse nn memokirjetena. Tegemist on rahvusvahelises meresõidus, rahvusvahelises lennunduses ja energiatootmises biomassi kasutamisel tekkiva heitega. ELi koondatud inventuuriandmetes esitatakse kõigi nende memokirjetega seotud heiteandmed kooskõlas UNFCCC aruandluseeskirjadega.

25 ELi seiremehhanismi määruses (vt punkt [11](#)) kehtestati aruandluseeskirjad, mis on rangemad rahvusvahelistes lepingutes sätestatust. Määruses nõutakse, et komisjon annaks aru musta süsiniku (tahma) heite¹⁹ ja ELi tsiviillennunduse põhjustatava muu

¹⁹ Peened tahked osakesed, millel on atmosfäärile nii jahutav kui ka soojendav mõju.

kui CO₂ heite mõju kohta kliimale²⁰. Liikmesriikide edastatud andmete põhjal avaldab komisjon ELi musta süsiniku koondandmed. Komisjon annab ka aru ELi tsiviillennunduse põhjustatava muu kui CO₂ heite mõju kohta²¹. Euroopa lennunduse 2019. aasta keskkonnaaruande kohaselt ületab lennunduse muu kui CO₂heite mõju sektori CO₂heite mõju. Sellise mõju kohta saada olevatest teaduslikest andmetest ei piisa aga mõju kvantifitseerimiseks²².

26 Komisjon valmistab ette ka andmed ELis kaupade ja teenuste tarbimisel tekkiva heite kohta (sh import, kuid mitte eksport). See teave, mida nimetatakse CO₂-jalajäljeks, võimaldab paremini mõista õhku eralduvate saasteainete majanduslikke ajendeid ja eelkõige ELi mõju ülemaailmsele heitele. See võib innustada looma uusi lähenemisviise poliitikakujundamises ja aidata määratleda kestliku tootmise ja tarbimise näitajaid²³.

27 Eurostati hinnangul on ELi CO₂-jalajälg 7,2 tonni CO₂ elaniku kohta (2017). CO₂-jalajälje arvutamise metoodika on aga keeruline²⁴.

Komisjoni ja EEA tehtav heitearuandluse kvaliteedi läbivaatamine on rahuldav

28 Komisjon ja EEA keskenduvad riiklike kasvuhoonegaaside inventuuriandmete kvaliteedi läbivaatamisel sellistele heitekategooriatele, millel võiks olla tegelikust suurema või väiksema näitaja korral märkimisväärne mõju nii liikmesriikide kui ka ELi koondatud inventuuriandmetele. Läbivaatamisel keskendutakse UNFCCC suunistes määratletud kvaliteedikriteeriumidele: läbipaistvus, terviklikkus, järjepidevus, võrreldavus ja täpsus. Läbivaatamist täiendatakse komisjoni ja UNFCCC varasemate soovitude järelevalvega. UNFCCC sekretariaat vaatab läbi ka liikmesriikide ja komisjoni esitatud hinnangulised andmed (vt *joonis 3*).

²⁰ Näiteks aerosoolid ja pilvede moodustumine, millel on atmosfäärile kaudne soojendav mõju.

²¹ Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule: „EL ja Pariisi kliimakokkulepe: ülevaade saavutatud tulemustest“.

²² Euroopa lennunduse 2019. aasta keskkonnaaruanne. <https://www.easa.europa.eu/eaer/>.

²³ EEA tehniline aruanne nr 20/2013 „European Union CO₂ emissions: different accounting perspectives“ (Euroopa Liidu CO₂ heide: erinevad arvestusperspektiivid).

²⁴ Vt ka meie eriaruande nr 16/2019 („Euroopa keskkonnamajanduslikku arvepidamist saab muuta poliitikakujundajatele kasulikumaks“) 3. selgitus.

29 Läbivaatamine koosneb automatiseeritud ja manuaalsest kontrollist. Automatiseeritud kontrolli käigus tuvastatakse heite, heitekoefitsientide ja suundumuste puuduvad andmed ja võimalikud lahknevused. Ekspertidest läbivaatajad viivad läbi manuaalset kontrolli, hinnates, kas automatiseeritud kontrolliga saadud leiud on ka tegelikult probleemid ning kas andmed ja meetodid on mõistlikud ehk ei too kaasa tegelikest suuremaid ega väiksemaid heitenäitajaid. Läbivaatajad töötavad rühmades ja ühe läbivaataja leiud peab alati kinnitama teine läbivaataja.

30 Läbivaatamise esimeses etapis kontrollivad läbivaatajad kasvuhoonegaaside inventuuriandmetes hõlmatud kõigi sektorite kohta esitatud hinnangulisi andmeid: energia, tööstusprotsessid ja toodete kasutamine, põllumajandus, LULUCF ning jäätmed. Läbivaatajad dokumenteerivad kontrolli tulemused ja teavitavad oma tähelepanekutest liikmesriike. Teises etapis kontrollivad läbivaatajad esimeses etapis lahendamata jäänud vastavusprobleeme, millel oleks märkimisväärne mõju lõplikele hinnangulistele heiteandmetele, ja võivad esitada soovitusi inventuuriandmete parandamise kohta. Komisjoni läbivaatajad ei dokumenteeri aga hästi komisjoni eelmiste soovitude järelvalvet ega oma tööd, mis on seotud automatiseeritud kontrolli käigus tuvastatud väiksemate probleemidega. Leidsime ka, et järelmeetmed, mida komisjon võttis UNFCCC läbivaatamiste käigus tuvastatud lahendamata küsimuste parandamiseks, põhinesid liikmesriikide esitatud ebatäielikul teabel. 2018. aastal käesoleva auditi jaoks liikmesriikide valimit koostades leidsime dokumente, millest selgus, et komisjon läbivaatajad käsitlesid 11 küsimust, mis olid tõstatatud UNFCCC 2016. aasta läbivaatamise aruannetes. UNFCCC 2016. aasta läbivaatamisel oli aga leitud 64 püsivat probleemi.

31 ELi 2020. aasta eesmärk ei hõlma LULUCF-sektorit (vt [2. selgitus](#)). Läbivaatamise esimene etapp hõlmas küll ka LULUCF-sektorit, kuid komisjon ei esita praegu soovitusi ega võta järelmeetmeid liikmesriikidele suunatud enamiku UNFCCC soovitude suhtes. ELi koondatud inventuuriandmetesse kuuluvatest LULUCF-sektori andmetest nähtub, et praegu seob see sektor atmosfäärist süsihappegaasi (CO₂) rohkem, kui seda eraldab (2017. aastal seoti 5,54% ELi heitest; vt [joonis 6](#)). Seega peetakse LULUCF-sektorit CO₂ netosidujaks. Paraku on LULUCF-sektori andmed statistiliselt suhteliselt ebausaldusväärsed²⁵. Pärast LULUCF-sektori 2030. aasta eesmärgi täitmisse kaasava määruse (EL) 2018/841 hiljutist vastuvõtmist kavatseb komisjon selle sektori põhjalikult läbi vaadata, alustades 2021. aasta kohta esitatud heitest 2023. aastal.

²⁵ ELi 2019. aasta inventuuriaruanne.

2. selgitus

LULUCF-sektori tähtsus ja aruandlus

Atmosfääris olev CO₂ koguneb süsinikuna maa ökosüsteemide taimestikus ja pinnases. Maakasutus, maakasutuse muutused ja metsad mõjutavad CO₂ taset atmosfääris. Metsades kasvab juurde maapealset ja -alust taimestikku, mis seob atmosfäärist süsinikdioksiidi. Samas eraldub CO₂, kui küntakse rohumaad, raiutakse energia saamiseks puitu või asendatakse mets rohumaade või asustusega. Kogu selline atmosfääri CO₂ sidumine ja eraldamine esitatakse LULUCF-sektori kasvuhooonegaaside inventuuriandmetes.

EL annab Kyoto protokolliga ja UNFCCC raames võetud kohustuste alusel aru metsa pindala muutustest (nt metsa istutamine või hävimine) tulenevast heitest ja selle sidumisest. Kui sellistest muutustest tingituna seotakse rohkem süsihappegaasi kui eraldatakse, vähendatakse inventuuriandmetes koguheidet seotud heite võrra.

ELi koondatud inventuuriandmetes esitatakse lisaandmeid metsamajanduse, rohumaade, põllumaade, märgalade ja asustuse tõttu tekkinud heite ja selle sidumise kohta, kuigi see ei ole Kyoto protokolliga alusel kohustuslik. Pariisi kokkuleppe jõustumise järel vastu võetud uues LULUCF-sektori määruses (vt punkt 12) kuuluvad kõigis neis kategooriates tekkinud heide ja selle sidumine kohustuslike aruandlusnõuete alla.

32 ELi seiremehhanismi määruses ja selle rakendusmääruses²⁶ nõutakse, et kontrollitaks inventuuriandmete järjepidevust muudest allikatest pärit andmetega, näiteks heitkogustega kauplemise süsteemi, energiastatistikat, õhusaastet ja fluoritud gaase käsitlevate määruste kohaselt esitatud andmetega. Komisjoni läbivaatajad kontrollivad inventuuriandmete järjepidevust nõutud andmetega ja kasutavad lisameetodeid, et kontrollida hinnanguliste andmete mõistlikkust²⁷.

33 Koos kohapealsete seireandmetega võivad satelliitandmed aidata parandada tegevusvaldkondade andmete kvaliteeti, kontrollida esitatud andmeid ja anda

²⁶ Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 749/2014 määruse (EL) nr 525/2013 kohaselt liikmesriikide esitatava teabe struktuuri, vormi, esitamise ja ülevaatamise kohta (ELT L 203, 11.7.2014, lk 23).

²⁷ Läbivaatajad võrdlevad heiteallikate kaupa liikmesriikide andmeid tegevusvaldkondade andmetega (olemasolu ja maht). Andmed pärinevad Euroopa ja rahvusvahelisest statistikast, ülemaailmsetelt tööstusorganisatsioonidelt, EUROCONTROLilt ja ELi projektidest, mille eesmärk on selliseid tegevusvaldkondade põhiseid andmeid koguda ja modelleerida.

lisateavet tekkinud heite ja selle sidumise kohta neis sektorites, kus hinnangulised andmed kipuvad olema ebausaldusväärsemad (vt [3. selgitus](#)).

3. selgitus

Satelliitidelt ja kohapealsetest seirejaamadest pärit teave võib aidata kontrollida hinnangulisi heiteandmeid

Hinnangulisi tegevusvaldkonna põhiseid kasvuhoonegaaside heiteandmeid saab kontrollida atmosfäärivaatlustega, kasutades satelliitseiret, kohapealseid seirejaamu ja modelleerimist. Praegu viiakse ELis ellu seireandmete kvaliteedi parandamise projekte (nt kaks projekti „VERIFY“ ja „ICOS“). See võib aidata ELil kontrolli käigus neid andmeid kasutada.

Atmosfääri satelliitseire teenused võivad anda teavet kasvuhoonegaaside kontsentratsiooni ja tegevusandmete kohta. Tegelikult kasvuhoonegaaside heite ja heiteallikad saab kindlaks teha eri modelleerimismeetoditega.

Kohapealsed seirejaamad mõõdavad kohalikku kasvuhoonegaaside heidet, sidumist ja vooge suhteliselt täpselt (võrreldes hinnanguliste andmetega). Nii võidakse saada uut teavet, mis võib parandada põllumajandus-, jäätme- ja LULUCF-sektori hinnangulisi andmeid, mis on praegu väga ebausaldusväärsed.

Võimalik on satelliite (nt Copernicus) kasutatav *maakattepõhine seire* ja muud kaugseiremeetodid, mille kasutamist toetatakse uues nn LULUCF-sektori määruses (2018/841).

34 Üks liikmesriik (Ühendkuningriik) on kasutanud satelliitandmeid LULUCF-sektori, eelkõige metsapindala muutuste kontrollimiseks. Samuti kontrollis see riik hinnangulisi heiteandmeid, kasutades riiklikes inventuuriandmetes teatavate gaaside puhul kohapealseid seireandmeid. Selline kontroll tõi kaasa paremad hinnangulised heiteandmed metaani ja teatavate fluorosüsivesinike kohta, mille näitajad olid inventuuriandmetes tegelikest suuremad, ja diämmastikoksiidi kohta, mille näitajad olid tegelikust väiksemad. Komisjon ei kasuta praegu satelliitandmeid hinnanguliste heiteandmete ega LULUCF-sektori andmete kontrollimiseks.

ELi kasvuhoonegaaside inventuuriandmeid on aja jooksul täiustatud

35 Komisjoni läbivaatajad koostavad tähelepanekuid, kui nende kontrolli käigus ilmneb, et liikmesriigi kasvuhoonegaaside heite hinnangulised andmed on vastuolus aruandlusnõuetega, või kui esitatud hinnangulised heitenäitajad on tegelikest suuremad või väiksemad.

36 Liikmesriigid kas vastavad sellistele tähelepanekutele läbivaatamise ajal või muudavad oma hinnangulisi andmeid. Kui liikmesriik ei käsitle oma vastuses läbivaataja tõstatatud probleeme, esitab läbivaataja ettepaneku teha hinnangulistes andmetes tehnilisi parandusi (kohandatud näitajad, millega asendatakse esialgsed hinnangulised andmed) või soovitusel paranduste tegemiseks tulevikus.

37 Meie valimisse kuulunud liikmesriikide puhul lahendati enamik komisjonipoolsel läbivaatamisel tehtud tähelepanekutest läbivaatamise käigus ja liikmesriigid ei pidanud 2018. aastal hinnangulisi andmeid parandama.

38 Kasvuhoonegaaside heite arvutamise metoodikale (vt [1. selgitus](#)) on omane teatav ebausaldusväärsus. Liikmesriigid teatasid, et kasutavad oma kõige olulisemate heiteallikate puhul aina rohkem täpsemat (nn kõrgema tasandi) hindamismetoodikat. Kokkuvõttes vähenes ELi koondatud inventuuriandmete ebausaldusväärsus 6,2%-lt 2016. aastal 5,8%-le 2018. aastal. UNFCCC-s märgiti ka seda, et komisjon on teinud edusamme konventsiooni varasemates aruannetes tõstatatud probleemide lahendamisel, mis puudutasid ELi inventuuriandmete koostamist.

39 Komisjon (DG CLIMA) ja EEA võtsid mitu meetet liikmesriikide inventuuriandmete kvaliteedi parandamiseks

- a) korraldasid teiste komisjoni peadirektoraatide ja liikmesriikidega regulaarseid töörühmade koosolekuid ja suutlikkuse suurendamise seminare, mille eesmärk oli toetada läbivaatamist ja aidata liikmesriikidel parandada oma andmete kvaliteeti;
- b) korraldasid mitu suutlikkuse suurendamise külastust huvitatud liikmesriikidesse²⁸;
- c) koostasid suunisdokumente ja edendasid konkreetseid metoodilisi küsimusi puudutavate teadmiste jagamist;
- d) lõid süsteemi ELi koondatud inventuuriandmete läbivaatamiseks ja parandamiseks (liikmesriikide ja muude ekspertide abil).

40 Kuus meie auditi raames vaadeldud liikmesriiki vastasid, et komisjoni jõupingutused edendada teadmiste ja suuniste jagamist on kasulikud ning et läbivaatamis- ja muud asjakohased suunised on aidanud parandada nende

²⁸ Bulgaaria (2018), Eesti (2018), Küpros (2018), Malta (2017 ja 2018).

inventuuriandmeid. Oma vastustes loetlesid nad ka valdkonnad, kus nende arvamusel oleks vaja lisasuuniseid (vt [4. selgitus](#)).

4. selgitus

Toetus lisasuunistele ja -teabele

Teatavad liikmesriigid teatasid, et oleks kasulik saada komisjonilt lisasuuniseid ja -teavet ühes või mitmes järgmises valdkonnas:

- a) rahvusvaheliste territooriumide gaasilekete probleemiga tegelemine, kohaldades paremaid meetodeid magistraalide kaudu gaasi transportimisel;
- b) meetodite väljatöötamine loomasõnnikul töötavates biogaasirajatistes ja vedelkütuste põletamisel tekkiva heite valdkonnas;
- c) maakasutuse muutuse statistiliste andmete täiustamine;
- d) pinnasesse salvestatud süsinikku käsitleva teadusliku teabe täiustamine;
- e) fluoritud gaaside andmebaaside võrreldavuse suurendamine.

EL vajab paremat teavet kasvuhoonegaaside heite vähendamise kohta tulevikus

41 Uurisime, kuidas toimib komisjoni läbiviidav ELi ja liikmesriikide tulevast kasvuhoonegaaside heidet käsitlevate prognooside kvaliteedi läbivaatamine ning mis on selle tulemused. Hindasime ka, millisel määral on esitatud heiteandmed kaasatud ELi kui terviku 2020. ja 2030. aasta eesmärkidesse. Samuti uurisime komisjoni tööd ELi heite vähendamise strateegiate, poliitikasuundade ja meetmetega.

Komisjon ja EEA aitavad liikmesriikidel parandada nende prognooside kvaliteeti

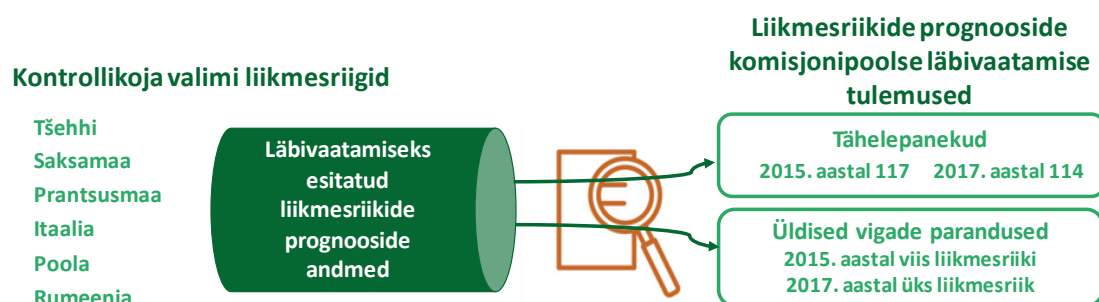
42 Prognoosid on tähtis osa edusammude hindamisest ja poliitikakujundamise tsüklist. Need võivad viidata vajadusele täiendava leevenduspoliitika ja -meetmete järele, et täita seatud vähendamiseesmärk (vt punkt [10](#)). Liikmesriigid ja EL kasutavad prognoosimiseks modelleerimisvahendeid, mis põhinevad eeldustel ja parameetritel, nagu kõigi heitega seotud poliitika ja meetmete mõju (sh näiteks taristu ja transpordi arendamisega seotud poliitika).

43 Komisjon vaatab EEA abil liikmesriikide prognoosid üle ja liidab need kokku, et arvutada ELi koondprognoosid. Kontrollisime kvaliteedi läbivaatamise süsteemi ülesehitust ja toimimist, tagamaks, et prognoosid vastavad rahvusvahelistele nõuetele ning muutuvad aja jooksul paremaks.

44 Meie valimisse kuuluva kuue liikmesriigi prognooside läbivaatamisel võttis komisjon arvesse kõiki UNFCCC suunistes loetletud kvaliteedipõhimõtteid. Üldiselt esitasid läbivaatajad nende kriteeriumide täitmise teabe selgelt ja sõnastasid oma leiud liikmesriikidele läbipaistvalt, võttes arvesse komisjoni eelmiste läbivaatamiste tulemusi.

45 Meie valimi kuut liikmesriiki puudutavad komisjoni läbivaatamise tulemused näitasid, et 2017. aastal tuli ainult ühel liikmesriigil parandada üks üldine viga võrreldes viie veaga 2015. aastal. Komisjonipoolne kontroll oli 2017. aastal põhjalikum kui 2015. aastal ja samal perioodil vähenes veidi läbivaatamise käigus tehtud leidude arv (vt [joonis 4](#)). Riikide kliimaaruannete ja kahe aasta kohta esitatud aruannete läbivaatamisel esitas UNFCCC sekretariaat 2017. aastal liikmesriikide prognooside kohta vähem soovitusi kui 2015. aastal, mis näitab, et aruannete kvaliteet on paranenud.

Joonis 4. Meie valimisse kuuluva kuue liikmesriigi prognooside paranemine

Allikas: Liikmesriikidele esitatud komisjonipoolse läbivaatamise tulemused.

46 Meie küsimustikule vastates teatasid kuuest liikmesriigist viis, et nende arvamusel aitasid komisjoni ja EEA suunised ja abi (vt [5. selgitus](#)) tõepoolest parandada liikmesriikide prognoose.

5. selgitus

Enamik liikmesriike väärtustas prognoose käsitlevaid komisjoni suuniseid

Liikmesriigid võivad ise valida, milliseid meetodeid, modelleerimisvahendeid, eeldusi ja parameetreid nad kasutavad oma prognooside koostamisel. Samas on ühtne lähenemisviis kasulik, et tagada suurem järjepidevus, kui prognoosid koondatakse ELi tasandil. Iga kahe aasta järel töötab komisjon välja ühtlustatud parameetrid ja soovitab liikmesriikidel neid parameetreid ja nende väärtusi kasutada. Neid kõiki kasutas 28 liikmesriigist kümme.

Meie valimisse kuuluvast kuuest liikmesriigist viis leidsid, et ELi suunised on kasulikud ja piisavad. Nende arvamusel aga looks ELi modelleerimisvahend lisaväärtust ja täiustaks liikmesriikide prognoose veelgi. Komisjon katsetab juba uut modelleerimisvahendit POTEnCIA, millele ta kavatseb anda liikmesriikidele avatud juurdepääsu.

Komisjon ei hinnanud ELi võrdlusstsenaariumist märkimisväärse kõrvalekaldumise riski

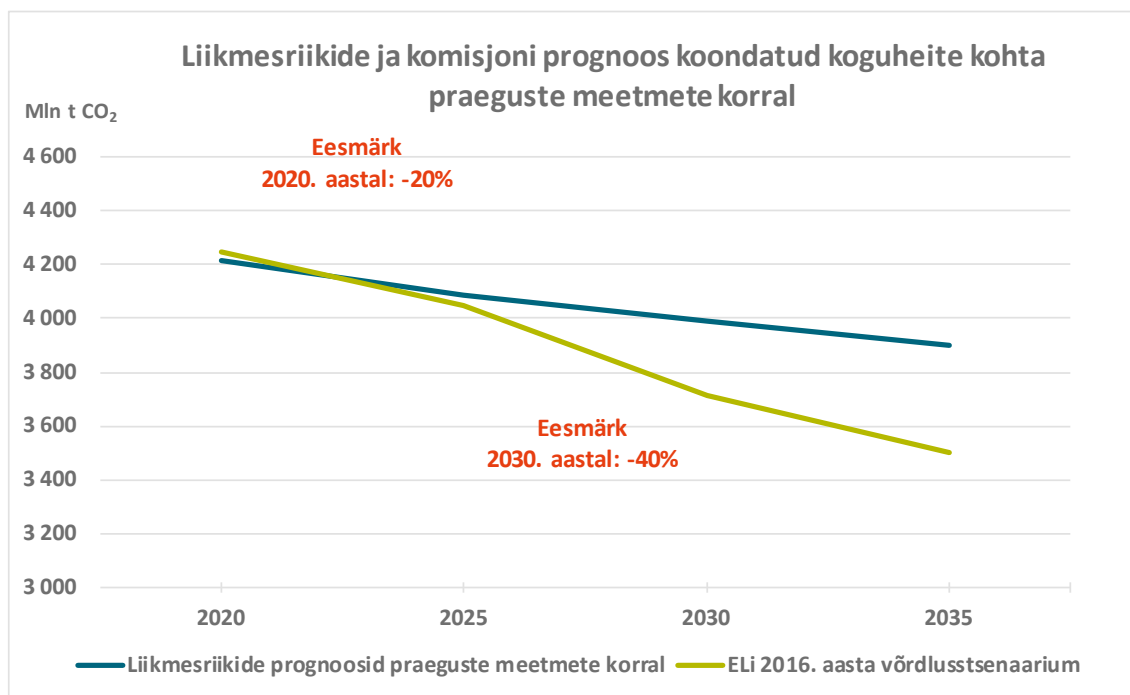
47 ELi prognooside arvutamiseks liidetakse liikmesriikide prognoosid, mis põhinevad iga liikmesriigi eeldustel. Komisjon koostab ka eraldi prognoose, mille aluseks on komisjoni eeldused²⁹ ELi energia- ja transpordisüsteemide arengu ning nende mõju kohta kasvuhoonegaaside heitele. Need hõlmavad energiaga mitteseotud heitesuundumuste spetsiifilisi osi ja nende sektorite poliitika erinevat koostoimet. Komisjoni prognoosid moodustavad ELi võrdlusstsenaariumi. Tuginedes ELi võrdlusstsenaariumile ja kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärkidele, hindab komisjon vajadust täiendava ELi leevenduspoliitika ja meetmete järele.

48 Komisjon koostab tuleviku kohta ELi võrdlusstsenaariumi³⁰ eeldusel, et vastu võetud leevenduspoliitika ja -meetmed viiakse täielikult ellu ning sellele vastavalt väheneb ka heide. Teave, mille komisjon UNFCCC sekretariaadile esitas, näitab, et liikmesriikide koondprognoosid 2023. aasta järgse aja kohta näitavad heite aeglasemat vähendamist kui komisjoni 2016. aasta sama perioodi kohta koostatud võrdlusstsenaarium (vt [joonis 5](#)).

²⁹ Komisjon konsulteerib nende eelduste määratlemisel kõigi liikmesriikidega.

³⁰ Värskeim ELi võrdlusstsenaarium pärineb 2016. aastast. Eelmine puudutas 2013. aastat.

Joonis 5. Komisjoni prognoosid ELi 2016. aasta võrdlusstenaariumis erinevad keskpikas plaanis liikmesriikide koondprognoosidest

Allikas: UNFCCC sekretariaadile 2017. aastal esitatud Euroopa Liidu riikide seitsmes kliimaaruanne ja kolmas kahte aastat käsitlev aruanne.

49 EL leppis praeguses ELi 2020. aasta heite vähendamise eesmärgis kokku 2007. aastal ja täitis eesmärgi 2014. aastal. Oleme juba sedastanud³¹, et 2030. ega 2050. aasta eesmärki ei suudeta täita ilma märkimisväärsede lisapingutusteta (vt ka [joonis 1](#)).

50 Kui 2023. aasta järgseks ajaks koostatud ELi koondprognoosid täituvad, peavad ELi leevenduspoliitika ja -meetmed olema rangemad kui praegu võrdlusstenaariumi põhjal välja pakutud poliitika ja meetmed. UNFCCC sekretariaat soovib kasutada prognoosimiseks tundlikkusanalüüsi³². Komisjon teeb selliseid analüüse uute poliitikasuundade väljatöötamisel. Komisjon ei hinnanud aga märkimisväärse kõrvalekaldumise riski ELi võrdlusstenaariumist.

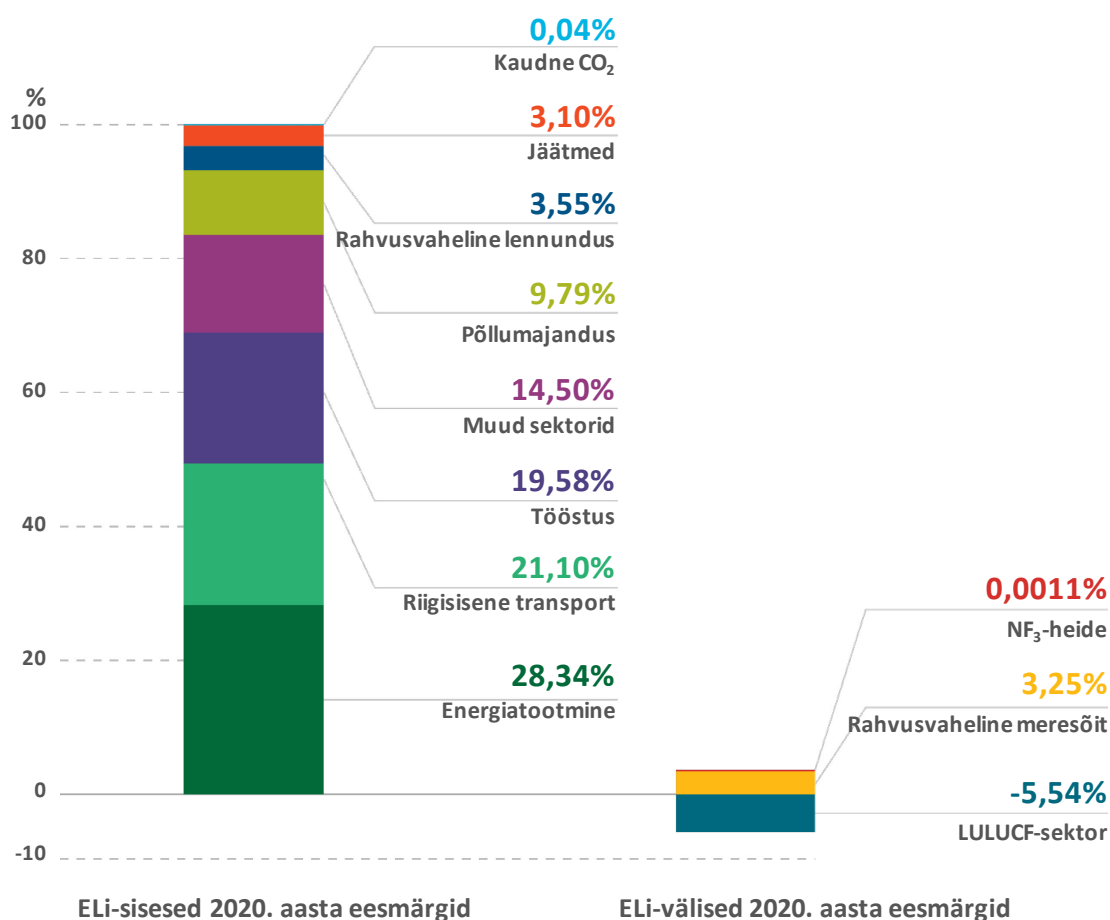
³¹ Ülevaatearuanne „Energia ja kliimamuutusi käsitlevad ELi meetmed“, 2017.

³² Konventsiooni I lisas loetletud osaliste heiteprognoose käsitleva seminari aruande kohaselt (FCCC/SBSTA/2004/INF.15, 20. oktoober 2004) oleks selline analüüs kasulik, „sest on vaja mõista peamiste parameetrite ja eelduste muutuste mõju“.

ELi 2020. aasta heite-eesmärgid hõlmavad enamikku sektoreid, mille kohta on andmed olemas

51 EL on püstitanud eesmärgid, mille alusel ta seirab heite vähendamist (vt punkt 07). Alljärgneval *joonisel 6* on esitatud kahte rühma jagatud ELi inventuuriandmed: ELi 2020. aasta eesmärkides hõlmatud heide ja nendes eesmärkides hõlmamata heide.

Joonis 6. ELi 2020. aasta eesmärkides hõlmatud ja hõlmamata heide

Allikas: 2018. aastal UNFCCC sekretariaadile esitatud ELi koondatud inventuuriandmed (2017. aasta heide).

52 ELi 2020. aasta eesmärgid on kooskõlas Kyoto protokolliga raames võetud kohustustega ja hõlmavad enamikku aruandluses sisalduvatest peamistest sektoritest: energia, tööstusprotsessid ja toodete kasutamine, põllumajandus ning jäätmed. ELi eesmärgid hõlmavad lisaks rahvusvahelist lennundust (kõiki väljuvaid lende), mis on UNFCCC aruandluseeskirjade kohaselt memokirje ega kuulu seega Kyoto protokolliga kohustuste alla. Sektori heide moodustas 2017. aastal ELi heitest 3,55%. EL on kaasanud selle sektori oma üldistesse vähendamiseeesmärkidesse. Kõnealune heide on tähtis, sest Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni prognooside kohaselt

võib see heide suurenda 2040. aastaks maailmas 300% võrreldes 2005. aasta tasemega³³.

53 EL on kehtestanud eeskirjad meresõidu heite seire ja aruandluse kohta eesmärgiga täiendada inventuuriandmeid (vt punkti **11** alapunkt **(d)**). Rahvusvahelisele laevandusele ei kehti praegu ELi heite vähendamise eesmärgid, kuid komisjon tegi koostööd Rahvusvahelise Mereorganisatsiooniga (laevanduse reguleerimise eest vastutav ÜRO asutus), kes on võtnud rahvusvahelise kohustuse vähendada 2050. aastaks heidet võrreldes 2008. aastaga vähemalt 50%. Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni liikmetena peavad ELi liikmesriigid seda kohustust täitma.

54 Komisjon tegi 2011. aastal³⁴ ettepaneku vähendada sektori heidet aastaks 2050. Euroopa Majanduspiirkonna sadamaid külastavad laevad³⁵ hakkasid 2018. aastal oma heidet seirama ja sellest aru andma, kuid rahvusvahelise laevanduse jaoks ei ole kehtestatud ELi vahe-eesmärke ega vähendamismeetmeid. Rahvusvahelises meresõidus tekkinud heide, mis on UNFCCC aruandluseeskirjades määratletud memokirjeks, moodustas 2017. aastal 3,25% ELi heitest. See on tähtis, sest ELi sadamatesse saabuvate laevade põhjustatud heide moodustab olulise osa kogu maailma meresõidu põhjustatud heitest³⁶. Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni hinnangul võib maailma meresõidu põhjustatud heide suurenda 2050. aastaks 50–250%³⁷.

³³ Euroopa Komisjon, kliimameetmed, „Reducing emissions from aviation“ (Lennunduse heite vähendamine).

³⁴ 28. märtsi 2011. aasta valge raamat „Euroopa ühtse transpordipiirkonna tegevuskava – Konkurentsivõimelise ja ressursitõhusa transpordisüsteemi suunas“, KOM(2011) 144 lõplik.

³⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/757, mis käsitleb meretranspordist pärit süsinikdioksiidi heitkoguste seiret, aruandlust ja kontrolli (ELT L 123, 19.5.2015, lk 55).

³⁶ Ühe keskkonna peadirektoraadi tellitud 2009. aasta uuringu („Tehniline abi rahvusvahelisest meretranspordist pärit kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks Euroopa tasandil“) kohaselt, milles kasutati 2006. aasta andmeid, moodustasid need laevad 27 % ülemaailmsest laevade heitest.

³⁷ Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni kolmas kasvuhoonegaaside uuring, 2014.

55 ELi 2020. aasta eesmärgid ei hõlmanud ühtki kohustust LULUCF-sektoris. EL kehtestas 2030. aasta eesmärkides³⁸ nõude, et selles sektoris ei tohi liikmesriikide heide võrreldes võrdlusalusega suurene da (negatiivset saldot keelav eeskiri). Kui liikmesriigi arvutustest nähtub, et heide on suurenenud, tuleks see täielikult korvata (samaväärse CO₂ heite sidumisega atmosfäärist selles sektoris võetud meetme kaudu või vähendades riigile aastaks eraldatud heitkoguseid ületatud heitkoguste võrra vastavalt jõupingutuste jagamise määrusele (EL) 2018/842).

Komisjon on välja töötanud sektoripõhised tegevuskavad, mis katavad peaaegu 70% heitest

56 Stabiilsetel pikaajalistel strateegiatel ja tegevuskavadel on keskne koht majanduse ümberkujundamisel, töökohtade loomisel, majanduskasvu soodustamisel, laiemate kestliku arengu eesmärkide saavutamisel ning Pariisi kokkuleppes sätestatud pikaajalise eesmärgi suunas õiglasel ja kulutõhusal viisil liikumisel (vt punkt 12)³⁹.

57 Kyoto protokollis nõutakse, et pooled annaksid aru oma pikaajaliste vähese CO₂ heitega arengu strateegiate täitmisest⁴⁰. Komisjon esitas 2011. aastal ELi tegevuskava vähese CO₂ heitega majanduse saavutamiseks aastaks 2050⁴¹, milles sätestati võimalikud meetmed heitkoguste vähendamiseks ja mis hõlmas kõiki sektoreid. Komisjon koostas selle kooskõlas globaalse ELi 2050. aasta strateegia parima võimaliku stsenaariumiga⁴². Euroopa Parlamendi ja Euroopa Ülemkogu taotlusel ning vastavalt Pariisi kokkuleppe sätetele esitas komisjon 2018. aasta lõpus strateegilise pikaajalise

³⁸ Määrus (EL) 2018/841.

³⁹ Energialiidu juhtimist ja kliimameetmeid käsitleva määruse (EL) 1999/2018 põhjendus 35.

⁴⁰ Kyoto protokollis artikli 2 ja UNFCCC sekretariaadi otsuse 1/CP.16 kohaselt.

⁴¹ „Konkurentsivõimeline vähese CO₂ -heitega majandus aastaks 2050 – edenemiskava“ (Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele, KOM(2011) 112 lõplik, 8.3.2011).

⁴² Euroopa Komisjoni 2012. aasta aruande „Global Europe 2050“ (Globaalne Euroopa 2050) peatükk „EU Renaissance: A successful roadmap to low-carbon Europe“ (ELi renessanss: edukas tegevuskava vähese CO₂ heitega Euroopa saavutamiseks).
https://ec.europa.eu/research/social-sciences/pdf/policy_reviews/global-europe-2050-report_en.pdf.

visiooni selle kohta, kuidas saavutada 2050. aastaks kliimanetraalsus⁴³. Uuendused hõlmavad analüüsi kaheksa võimaliku valiku kohta heite vähendamiseks või 2050. aastaks kliimanetraalsuse saavutamiseks.

58 Lisaks töötas komisjon välja mitu tegevuskava peaaegu 70% heitest tekitavate sektorite, nagu transpordisektori⁴⁴ ja energiaspektori⁴⁵ arendamiseks. Sellistes tegevuskavades määratletakse nende sektorite pikaajalised kestliku arengu eesmärgid kooskõlas ELi 2050. aasta kliimakohustustega ja määratakse kindlaks lühemaajalise sektoripõhise poliitika ja meetmete suund. Samas puuduvad sellised konkreetsete tegevuskavad teistes olulistest sektorites, nagu põllumajandus ja LULUCF (vt alljärgnev [6. selgitus](#)).

6. selgitus

Mõnes tähtsas sektoris puuduvad ELi pikaajalised tegevuskavad

Komisjonil ei ole pikaajalist visiooni (aastani 2050) põllumajandussektoris, millel on tähtis osa ELi eelarves. ELi ühine põllumajanduspoliitika määratletakse seitsmeaastaste tsüklitena. Kehtiv poliitikaraamistik hõlmab perioodi 2014–2020 ja järgmine perioodi 2021–2027. Ühise põllumajanduspoliitika üks eesmärgi on aidata võtta kliimameetmeid, kuid see ei sisalda konkreetseid heite vähendamise eesmärgi.

Ka praegune ELi metsastrateegia kehtib suhteliselt lühikest aega: 2013. aastast 2020. aastani. Komisjon ei ole veel avaldanud strateegia ajakohastatud versiooni. Järgmine tähtis samm oleks luua keskpikk ja pikaajaline strateegia, eriti arvestades LULUCF-sektori kaasamist 2030. aasta eesmärkidesse.

⁴³ Komisjoni 28. novembri 2018. aasta teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, Regioonide Komiteele ning Euroopa Investeeringupangale „Puhas planeet kõigi jaoks – Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimanetraalse majanduseni“, COM(2018) 773 final.

⁴⁴ 28. märtsi 2011. aasta valge raamat „Euroopa ühtse transpordipiirkonna tegevuskava – Konkurentsivõimelise ja ressursitõhusa transpordisüsteemi suunas“, KOM(2011) 144 lõplik.

⁴⁵ Komisjoni 15. detsembri 2011. aasta teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Energia tegevuskava aastani 2050“, KOM(2011) 885 lõplik.

ELi poliitikat ja meetmeid käsitlev aruandlus ei ole terviklik

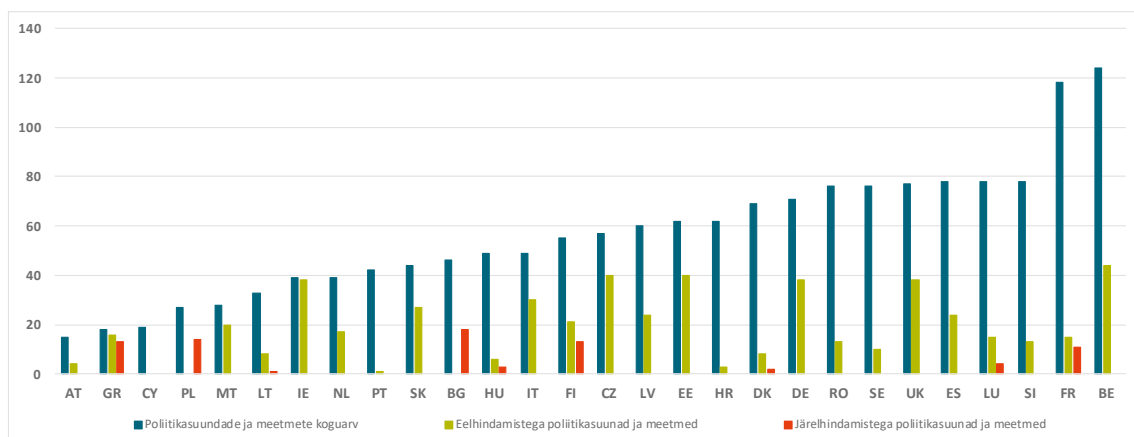
59 Kyoto protokolli artikli 2 lõike 3 kohaselt peaksid riigid rakendama poliitikat ja meetmeid, mis vähendaksid kahjulikku mõju kliimale. UNFCCC suunistes nõutakse, et riigid esitaksid iga kahe aasta järel aruande oma leevenduspoliitika ja -meetmete hinnangulise mõju kohta.

60 Seiremehhanismi määrase ja selle rakenduseeskirjadega on kehtestatud kvaliteedi tagamise ja kvaliteedikontrolli süsteem, millega tagada, et nii komisjon kui ka liikmesriigid esitavad oma leevenduspoliitika ja -meetmete kohta UNFCCC eeskirjades nõutava teabe. Aruandlus peaks hõlmama andmeid poliitika ja meetmete hinnangulise eelneva ja järelmõju kohta (vt punkt [09](#)). Teave on tähtis leevenduspoliitika ja -meetmete tõhususe seiramiseks. Teave leevenduspoliitika ja -meetmete mõju kohta on tähtis ka prognooside tegemiseks (vt punkt [42](#)).

61 Komisjoni läbivaatajad kontrollisid liikmesriikide leevenduspoliitika ja -meetmete kohta 2015. ja 2017. aastal (kohustuslikud aruandlusaastad) esitatud teabe kvaliteeti. 2017. aasta läbivaatamisel tehti liikmesriikide poliitika ja meetmete kohta vähem tähelepanekuid (416 leidu) kui 2015. aastal (714 leidu).

62 Komisjonipoolsel läbivaatamisel tuvastati, et mõnel juhul esitasid liikmesriigid vähe teavet oma heiteid käsitleva leevenduspoliitika ja -meetmete hinnangulise eel- või järelmõju kohta (vt [joonis 7](#)).

Joonis 7. Liikmesriigid ei andnud aru teatava poliitika ja meetmete mõju kohta

Allikas: EEA andmevaatur poliitikasuundade ja meetmete kohta.

63 EL peab oma poliitikakujundamise protsessis eel- ja järelhindama ELi poliitika mistahes märkimisväärset mõju keskkonnale ja kliimale. Komisjon hindas sellist mõju

eelnevalt (mõjuhindamise ajal) ja see hõlmas umbes kahte kolmandikku ELi kliimaleevenduspoliitikast ja -meetmetest, mis on loetletud UNFCCC-le 2017. aastal esitatud ELi liikmesriikide kliimaaruannetes ja iga kahe aasta tagant esitatavates aruannetes. Komisjon hindas sellist mõju tagantjärele ligikaudu 40% ELi kliimaleevenduspoliitika ja -meetmete kohta, (vaadeldi neid, mille puhul oli hindamise ajaks möödunud piisav aeg, et sellist hindamist läbi viia).

64 Ka ÜRO Keskkonnaprogramm⁴⁶ soovib kasutada kliimavaldkonnas eel- ja järelnäitajaid. Kliimanäitajatega saab viidata sellele, kui palju on poliitika ja meetmetega heitkoguseid vähendatud. Näitajad on kasulikud poliitikakujundamises, otsuste langetamisel ning ressursitõhusa ja vähese CO₂ heitega majanduse suunas tehtud edusammude mõõtmisel. Sellest hoolimata viitas Euroopa Keskkonnaamet 2014. aastal, et sellised näitajad puudusid endiselt⁴⁷. Leidsime selle nii olevat ka auditi ajal⁴⁸.

65 Komisjon esitas UNFCCC sekretariaadile ELi riikide kliimaaruannetes ja kahe aasta kohta 2015. ja 2017. aastal esitatud aruannetes leevenduspoliitika ja -meetmete loetelu ning teabe nende mõju kohta, sealhulgas ELi poliitika ja meetmete hinnanguline kumulatiivne modelleerimisest tulenev mõju heitele. ELi riikide kliimaaruannete ja kahe aasta kohta esitatavate aruannete UNFCCC kohasel läbivaatamisel ilmnis, et komisjon esitas kvantifitseeritud mõju teatavate üksikute UNFCCC sekretariaadile teatatud ELi poliitika ja meetmete kohta (vt [tabel 1](#)). Juhime tähelepanu sellele, et UNFCCC kohase läbivaatamise aruannetest nähtub, et 2017. aastal esitas komisjon väiksema arvu poliitikasuundade ja meetmete hinnangulise mõju kui 2015. aastal.

⁴⁶ ÜRO Keskkonnaprogrammi suunised rohemajanduse näitajate kohta.

⁴⁷ Euroopa Keskkonnaameti tehniline aruanne 08/2014 „Digest of EEA indicators“ (EEA näitajate ülevaade).

⁴⁸ Peale selle leidsime eriaruandes nr 16/2019: „Euroopa keskkonnamajanduslikku arvepidamist saab muuta poliitikakujundajatele kasulikumaks“, et komisjon ei väljendanud keskkonnapoliitika analüüsi andmevajadusi selgesti.

Tabel 1. ELi sektoripõhiste poliitikasuundade ja meetmete hinnangulist mõju käsitleva aruandluse UNFCCC kohaste läbivaatamiste tulemused

Sektorid	UNFCCC kohasel läbivaatamisel vaadeldud poliitikasuunad ja meetmed	Hinnanguline leevendav mõju 2020. aastaks (kt CO ₂)		Hinnanguline leevendav mõju 2030. aastaks (kt CO ₂)	
		2015	2017	2015	2017
Sektoriülesed	2020. aasta kliima- ja energiapakett	EH*	EH	EH	EH
	Heitkogustega kauplemise süsteem	EH	EH	EH	EH
	Jõupingutuste jagamist käsitlev otsus	EH	EH	EH	EH
Energia	Energialiidu strateegia	EH	EH	EH	EH
	Taastuenergia direktiiv	EH	EH	EH	EH
Energiatõhusus	Energiatõhususe direktiiv	750 000	EH	EH	EH
	Hoonete energiatõhususe direktiiv	185 000	185 000	EH	EH
	Energiamärgistuse määrus	EH	EH	EH	EH
Transport	Sõiduautode CO ₂ -heidet käsitlev määrus	24 900	EH	43 600	EH
	Kaubikute CO ₂ -heidet käsitlev määrus	1 900	EH	5 300	EH
	Kütusekvaliteedi direktiiv	EH	48 000	EH	EH
Tööstusprotsessid ja toodete kasutamine	F-gaaside määrus	EH	EH	72 000	72 000
	Liikuvate kliimaseadmete direktiiv	13 000	13 000	EH	EH
	Tööstusheidete direktiiv	EH	EH	EH	EH
Põllumajandus	ELi ühine põllumajanduspoliitika	EH	EH	EH	EH
	Nitraadidirektiiv	EH	EH	EH	EH
	Mullakaitse teemastrateegia	EH	EH	EH	EH
LULUCF	LULUCF-sektori arvestust käsitlev otsus	EH	EH	EH	EH
Jäätmed	Prügiladirektiiv	44 000	44 000	EH	EH
	Jäätmete raamdirektiiv	40 100	40 100	EH	EH

* EH = ei hinnatud

Allikas: UNFCCC sekretariaadi läbivaatamisaruanded, milles käsitletakse komisjoni esitatud ELi riikide kliimaaruandeid ja kahe aasta kohta 2015. ja 2017. aastal esitatud aruandeid.

Järeldused ja soovitused

66 Meie peamine auditiküsimus oli järgmine: kas komisjon kontrollib nõuetekohaselt ELi kasvuhoonegaaside inventuuriandmeid ja teavet heite vähendamise kohta tulevikus? Leidsime, et ELi heiteandmete aruandlus toimib nõuetekohaselt, kuid komisjon vajab paremat teavet kasvuhoonegaaside heite vähendamise kohta tulevikus.

67 Liikmesriikide kasvuhoonegaaside inventuuriandmetes, mis on koondatud ELi inventuuriandmeteks, esitatakse hinnanguline heide Kyoto protokolliga kohustustes ja seiremehhanismi määruuses määratletud kõigi gaaside, heiteallikate ja sidujate kohta. ELi koondatud inventuuriandmed hõlmavad memokirjeid. ELi eeskirjad ja komisjoni aruandlus Euroopa Parlamendile ja nõukogule vastavad tervikuna rahvusvaheliste eeskirjade nõuetele ja on neist isegi rangemad (punktid [23–27](#)).

68 Liikmesriikide inventuuriandmete läbivaatamisel käsitleb komisjon EEA toetusel peamisi sektoreid ja tähtsamaid kategooriaid ning kasutab automatiseeritud kontrollimist, mida kinnitatakse eksperdihinnanguga. Läbivaatajad kontrollivad hinnanguliste näitajate arvutamiseks kasutatud parameetreid välistest teabeallikastest. Samas ei kontrolli läbivaatajad LULUCF-sektorit samamoodi nagu teisi sektoreid.

69 LULUCF-sektor on iseäranis tähtis ja kaasati 2018. aastal ELi 2030. aasta eesmärkidesse. ELi koondatud inventuuriandmed näitavad, et ELis on see sektor CO₂ netosiduja, kuid andmed on statistiliselt väga ebausaldusväärsed (punktid [28–34](#)).

70 Inventuuriandmete kvaliteet on aja jooksul paranenud. Meie valimi liikmesriikides lahendati enamik komisjonipoolset läbivaatamisel tehtud tähelepanekutest läbivaatamise käigus ja 2018. aastal ei nõudnud komisjon liikmesriikidelt hinnanguliste andmete parandamist. Ajavahemikus 2016–2018 vähenes ELi koondatud inventuuriandmete üldine ebausaldusväärsus (punktid [35–40](#)).

1. soovitus. Parandada LULUCF-sektori komisjonipoolset läbivaatamist

Komisjon peaks ajakohastama oma inventuuriandmete läbivaatamist puudutavaid suuniseid, et parandada LULUCF-sektori kontrollimist ja viia need vastavusse teiste sektorite kontrollimisel rakendatavate suunistega.

Tähtaeg: 2022.

71 Komisjon ja EEA kontrollivad ka liikmesriikide prognooside kvaliteeti. Läbivaatamisel tuvastati 2017. aastal vähem probleeme kui 2015. aastal, mis viitab riikide prognooside paranemisele. Seni põhinevad ELi koondprognoosid liikmesriikide mudelitel ja eeldustel. Komisjon teeb kättesaadavaks modelleerimisvahendi, et ühtlustada protsessi huvitatud liikmesriikide jaoks (punktid [42–46](#)).

72 Komisjon koostab oma eeldustest lähtuva eraldiseisva ELi võrdlusstsenaariumi. Komisjon teeb uue poliitika väljatöötamisel tundlikkusanalüüse. Komisjon ei hinnanud aga märkimisväärse kõrvalekaldumise riski ELi võrdlusstsenaariumist (punktid [47–50](#)).

73 Komisjon kasutab peamiste heiteallikate kohta esitatud andmeid vähendamiseesmärkide täitmisel tehtud edusammude hindamiseks. ELi tasandil kehtestatud 2020. aasta eesmärgist jäeti välja LULUCF-sektori heide ja sidumine ning rahvusvahelise meresõidu põhjustatud heide (samas võeti arvesse rahvusvahelise lennunduse heide). ELi 2030. aasta eesmärk hõlmab ka LULUCF-sektorit, kuid mitte rahvusvahelist meresõitu. Rahvusvaheline Mereorganisatsioon võttis kohustuse vähendada heidet 2050. aastaks poole võrra. Ometi ei ole selle sektori kohta püstitatud ELi vahe-eesmärke ega vähendusmeetmeid. Euroopa Majanduspiirkonna sadamaid külastavad laevad tekitavad 27% rahvusvahelise meresõidu heitest. Uuringute kohaselt suureneb see heide märkimisväärselt (punktid [51–55](#)).

74 Komisjon esitas 2018. aastal teatise kliimaneutraalsuse saavutamise kohta 2050. aastaks kõigis sektorites. Komisjon võttis vastu pikaajalised sektoripõhised tegevuskavad, mis katavad peaaegu 70% teatatud heitest. Sellistes spetsiifilistes tegevuskavades määratletakse nende sektorite kestliku arengu eesmärgid kooskõlas ELi 2050. aasta kliimakohustustega ja määratakse kindlaks lühemaajalise sektoripõhise poliitika ja meetmete suund. Komisjon aga ei esitanud sektoripõhiste tegevuskavade ettepanekuid teatavate oluliste sektorite kohta, nagu põllumajandus ja LULUCF (punktid [56–58](#)).

75 Komisjon ei esitanud hinnangulisi andmeid osa leevenduspoliitika ja -meetmete mõju kohta heitele. Seetõttu ei anna UNFCCC sekretariaadile esitatud aruanded täielikku ülevaadet ELi ja riikide leevenduspoliitika ja -meetmete panuse kohta kavandatud heite vähendamisse 2020., 2030. ja 2050. aastaks (punktid [59–65](#)).

2. soovitus. Täiustada heite vähendamist tulevikus käsitlevat raamistikku

Komisjon peaks täiustama heite vähendamist tulevikus käsitlevat raamistikku järgmiselt:

- a) hindama, kas rahvusvahelise meresõidu sektoris tasub kehtestada ELi tasandi vahemeetmed ja -eesmärgid kooskõlas ülemaailmse kohustusega vähendada selles sektoris 2050. aastaks heidet vähemalt 50%;
- b) tagama, et põllumajanduse ja LULUCF-sektori strateegilised kavad aitaksid kaasa 2050. aasta heitkoguste vähendamise eesmärkide saavutamisele, ning kontrollima, kas liikmesriigid on kooskõlas nende pikaajaliste strateegiatega kehtestanud asjakohase poliitika ja meetmed nende sektorite jaoks;
- c) hindama peamiste ELi poliitikasuundade ja meetmete, näiteks heitkogustega kauplemise süsteemi ja maanteedtranspordist pärit CO₂ heidet käsitlevate määruste, ning jõupingutuste jagamist käsitlevas otsuses käsitletud teiste sektorite mõju heitele ja andes sellest aru UNFCCC sekretariaadile.

Tähtaeg: 2023.

I auditikoda, mida juhib kontrollikoja liige Nikolaos Milionis, võttis käesoleva aruande vastu 25. septembri 2019. aasta koosolekul Luxembourgis.

Kontrollikoja nimel

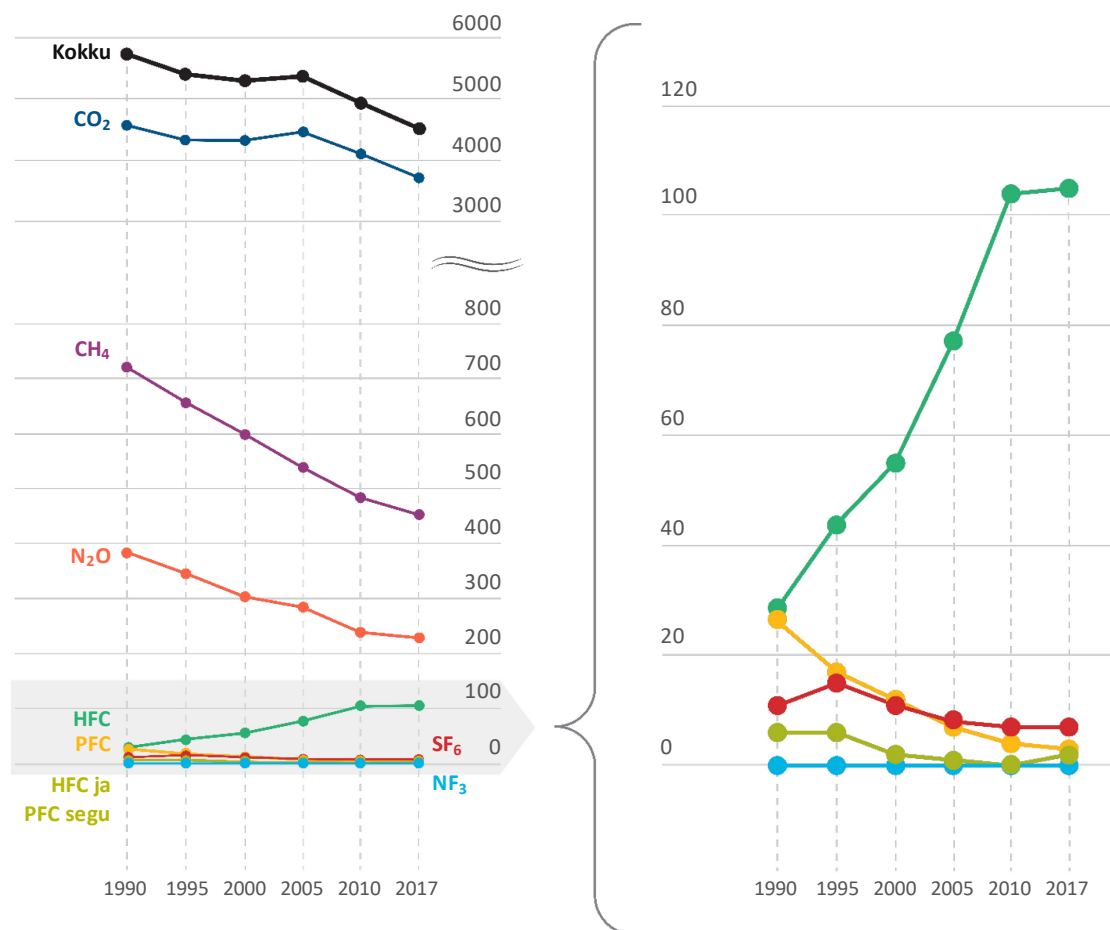
president

Klaus-Heiner LEHNE

Lisa. Teave kasvuhoonegaaside kohta

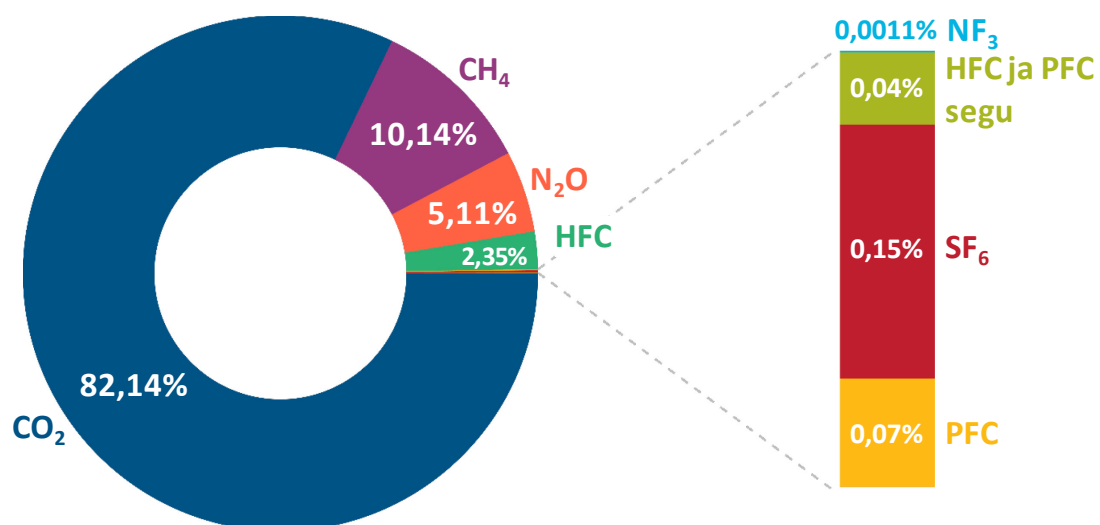
Joonis A. Üldiselt on peamiste kasvuhoonegaaside heide alates 1990. aastast vähenenud

Heite muutumine ajas (mln t CO₂)

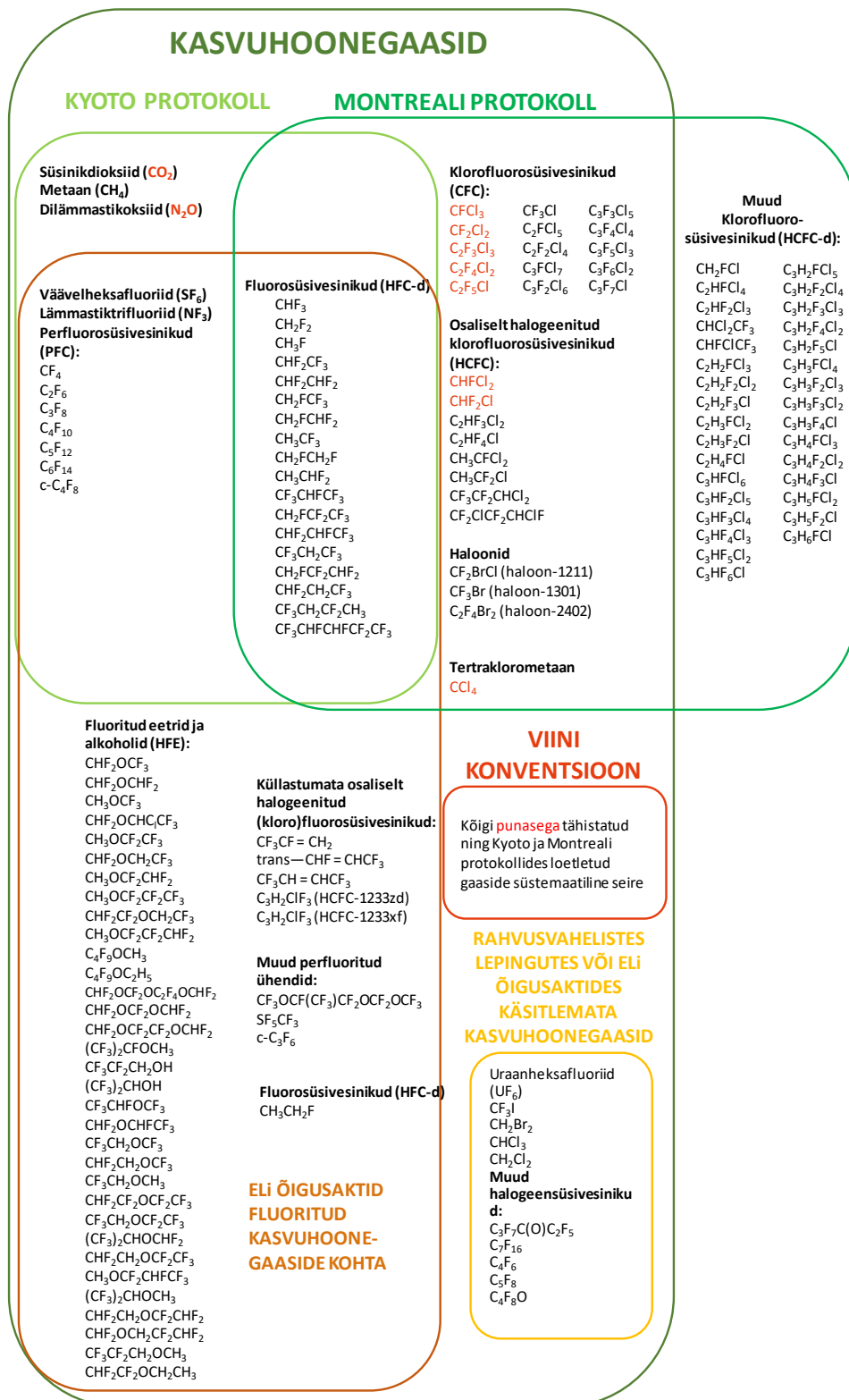
Allikas: 2019. aastal UNFCCC sekretariaadile esitatud ELi koondatud inventuuriandmed (1990.–2017. aasta andmed).

Joonis B. 2017. aasta kasvuhoonegaaside heide väljendatuna CO₂-ekvivalendina ja liikide kaupa

Allikas: 2019. aastal UNFCCC sekretariaadile esitatud ELi koondatud inventuuriandmed heite kohta.

Joonis C. Enamikku kasvuhoonegaase seiratakse ja nendest antakse aru

Märkus: osoonikihti kahandavate ainete Montreali protokoll on põhjanev mitmepoolne keskkonnaleping, millega reguleeritakse peaaegu 100 sünteetilise kemikaali ehk osoonikihti kahandava aine tootmist ja tarbimist (ÜRO Keskkonnaprogramm).

Allikas: ELi õigusaktid ja rahvusvahelised lepingud.

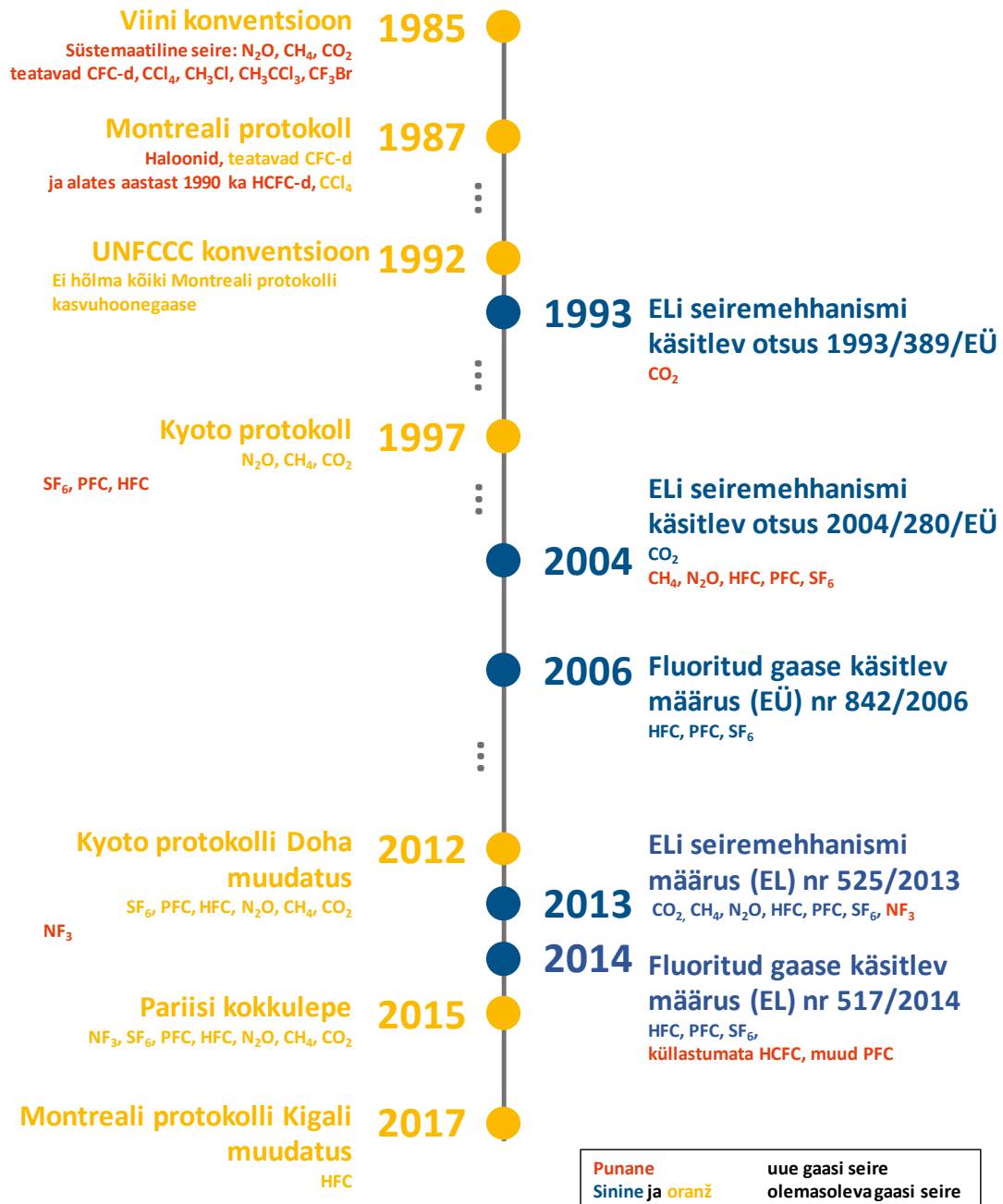
Joonis D. Rahvusvahelised ja ELi seire- ja aruandluseeskirjad

Rahvusvahelised

ja

Euroopa Liidu

kasvuhoonegaaside heite seire- ja aruandluseeskirjad

Allikas: Euroopa Kontrollikoda.

Akronüümid ja lühendid

CFC: klorofluorosüsivesinikud

CH₄: metaan

CO₂: süsinikdioksiid

DG CLIMA: Euroopa Komisjoni kliimameetmete peadirektoraat

EEA: Euroopa Keskkonnaamet

Haloonid: süsinikust, broomist ja teistest halogeenidest koosnevad ühendid

HCFC: osaliselt halogeenitud klorofluorosüsivesinikud

HFC: fluorosüsivesinikud

HFE: fluoritud eetrid ja alkoholid

HKS: heitkogustega kauplemise süsteem

IPCC: valitsustevaheline kliimamuutuste rühm

LULUCF: maakasutus, maakasutuse muutus ja metsandus

N₂O: diämmastikoksiid

NF₃: lämmastiktrifluoriid

PaMs: Policies and measures

PFC: perfluorosüsivesinikud

SF₆: väävelheksafluoriid

UNFCCC: Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsioon

Mõisted

CO₂ siduja: protsess, tegevus või mehhanism, mis seob atmosfäärist kasvuhoonegaasi, aerosooli või kasvuhoonegaasi lähteainet. Atmosfäärist seovad ja säilitavad CO₂ ehk toimivad CO₂ sidujana eelkõige metsad, pinnas ja ookeanid.

ELi heite vähendamise eesmärgid: eesmärgid heite vähendamiseks kindlas ulatuses ja kindlaks kuupäevaks (nt 2020. aastaks 20%).

ELi kvaliteedi kontroll ja tagamine (läbivaatamine komisjonis): kavandatud läbivaatamismenetluste süsteem, millega tagatakse, et esitatud andmed vastavad teatavatele kvaliteedikriteeriumidele ja kajastavad parimaid võimalikke hinnanguid. Kvaliteedikontrolli menetlused on institutsioonisisesed (ELi koondatud inventuuriandmete puhul toimuvad need komisjonis), kvaliteedi tagamise läbivaatamise viib aga läbi välisläbivaataja (liikmesriikide inventuuriandmete puhul teeb seda komisjon).

Heitkogustega kauplemise süsteem: Euroopa Liidus kehtestatud rahvusvaheline heitkogustega kauplemise süsteem heite vähendamiseks. Süsteemi kuuluvad rajatised võivad teatavate kasvuhoonegaaside heitkoguseid eraldada ainult kuni sätestatud ülempiirini. Aja jooksul ülempiiri langetatakse, mistõttu koguheide väheneb.

Kasvuhoonegaase käsitlevad prognoosid: hinnangulised andmed tulevikus tekkiva kasvuhoonegaaside heite kohta, millega kaasneb kirjeldav teave nende koostamise ja kvaliteedi tagamise kohta.

Kasvuhoonegaasid: gaaside ja muude looduslike ja inimtekkeliste atmosfääri gaasiliste koostisosade heide, mis neelab ja kiirgab infrapunakiirgust.

Kasvuhoonegaaside inventuuriandmed: dokumenteeritud hinnangulised andmed tekkinud kasvuhoonegaaside heite kohta, millega kaasneb kirjeldav teave nende koostamise ja kvaliteedi tagamise kohta.

Leevenduspoliitika ja -meetmed: heite vähendamiseks ja seega kliimamuutuste leevendamiseks kehtestatud tegevus.

LULUCF: kasvuhoonegaaside inventuuriandmetes kajastuv sektor, mis hõlmab otsesest inimtegevusest tingitud maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsandustegevuse tõttu tekkivat kasvuhoonegaaside heidet ja selle sidumist.

Poliitikasuundade ja meetmete kliimamõju eel- ja järelhindamine: enne oma poliitikasuundade ja meetmete vastuvõtmist (eelhindamine) ja pärast nende rakendamist (järelhindamine) peab EL hindama nende mõju, sealhulgas mõju kliimale.

Riigi kliimaruanne ja kahe aasta kohta esitatav aruanne: UNFCCC sekretariaadile esitatavad aruanded, milles esitatakse üksikasjalik teave inventuuriandmete, prognooside, poliitika ja meetmete kohta.

Tundlikkusanalüüs: analüüs parameetrite ja eelduste mõju kohta prognoosi suurusele.

KOMISJONI VASTUSED EUROOPA KONTROLLIKOJA ERIARUANDELE

„ELI KASVUHOONEGAASIDE HEIDE: ARUANDLUS TOIMIB, KUID HEITE VÄHENDAMISEKS TULEVIKUS ON VAJA PAREMAT TEAVET“

KOKKUVÕTE

II. Komisjon on nõus, et oluline on hankida veelgi paremat teavet kasvuhoonegaaside heite vähendamise kohta tulevikus, ja jätkab sellealaste jõupingutuste tegemist. Komisjon pöörab sellele ülesandele suurt tähelepanu ning peab pidevat dialoogi liikmesriikidega, et veelgi suurendada suutlikkust prognoosida tulevikus tekkivat heidet ja poliitikameetmete mõju.

Komisjon on ka kindlalt otsustanud jätkata ELi kasvuhoonegaaside inventuuriandmete kvaliteedi parandamist.

IV. Komisjon kasutab ELi võrdlusstsenaariumi võrdlusalusena, milles on lõimitud olemasolevad poliitikameetmed, et hinnata ELi tasandi tulevase poliitikameetmeid. Uute poliitikameetmete väljatöötamisel tugineb komisjon poliitikaettepanekute analüüsimisel prognoosidele, sealhulgas tundlikkusanalüüsile ja kasutatud prognooside eeldustele, et näha, milline on ettepanekute mõju vaatlusaluse eesmärgi saavutamisele asjaomase poliitika raames.

VI. Komisjon töötas 2011. aastal välja kõiki majandussektoreid hõlmava tegevuskava ning eraldi sektoripõhised tegevuskavad transpordi ja energia jaoks.

Komisjoni hilisem teatis „*Puhas planeet kõigi jaoks – Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimaneutraalse majanduseni*“, mis võeti vastu 2018. aastal, hõlmab kõiki sektoreid, sealhulgas põllumajandust; maakasutust, maakasutuse muutust ja metsandust (LULUCF) ning energiat ja transporti.

VII. Komisjon on nõus, et liikmesriikide ja ELi kasvuhoonegaaside heitega seotud poliitikasuundade ja meetmete mõju korrapärane ja piisav hindamine on oluline, et hinnata nende suundade ja meetmete edukust ja tõhusust. Ehkki teatavad liidu poliitikapõhimõtete ja nende rakendamise iseärasused liikmesriikides raskendavad liiduülest võrdlust, jätkab komisjon tööd liikmesriikidega, et parandada kasvuhoonegaaside heitega seotud poliitikasuundade ja -meetmete mõju prognoosimist.

VIII. Komisjon on soovitusetega nõus ning viitab oma vastustele käesoleva aruande osas „Järeldused ja soovitusused“.

TÄHELEPANEKUD

25. Komisjon on algatanud ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) käsitleva läbivaadatud direktiivi artikli 30 lõikes 4 sätestatud volituse alusel uuringu lennunduse põhjustatava muu kui CO₂-heite mõju kohta. Eesmärk on teha kokkuvõtte seda mõju käsitlevatest kõige uuematest uuringutest ja võimalikest poliitikameetmetest, millega seda mõju vähendada. Tulemusi on oodata 2020. aasta esimeses pooles.

30. Läbivaatamisega tegelevad eksperdid jälgivad pidevalt, kuidas liikmesriigid täidavad ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni (UNFCCC) kohaseid soovitusi, tuginedes liikmesriikide esitatud teabele, nagu on sätestatud seiremehhanismi määruses.

31. Tuleb märkida, et LULUCF ei ole ainus inventuuriandmetes kajastuv sektor, kus esineb sellist statistilist ebaisaldusväärsust. Ebaisaldusväärsus on suur ka näiteks põllumajandus- ja jäätmesektoris.

Komisjon jälgib, kuidas liikmesriigid täidavad UNFCCC soovitusi, mis võivad mõjutada ELi koondatud inventuuriandmeid.

2. selgitus. LULUCF-sektori tähtsus ja aruandlus

Liikmesriigid annavad Kyoto protokoll ja ELi otsuse alusel LULUCFi kohta eraldi aru juba alates 2013. aastast.

Peale selle laiendatakse uue määrusega alates 2026. aastast kohaldamisala, hõlmates metsade kõrval mis tahes kasutusotstarbega maad, sealhulgas märgalad.

4. selgitus. Toetus lisasuunistele ja -teabele

Komisjon aitab liikmesriikidel täiustada süsteeme, mille abil seiratakse ja leevendatakse heidet, mis on põhjustatud maakasutusest ja maakasutuse muutmisest, näiteks rohumaa muutmisest põllumaaks.

Komisjon toetab ka spetsiaalset seirevahendit LUCAS (maakasutuse raamuuring) kui ELi-ülest maakasutuse muutust ja mulla orgaanilise süsiniku sisaldust käsitlevate andmete allikat.

Euroopa Keskkonnaamet (EEA) koostab praegu soovitusi selle kohta, kuidas kasutada andmeid, mis on esitatud fluoritud kasvuhoonegaaside (F-gaasid) kohta ELi F-gaase käsitleva määruse alusel, liikmesriikide kasvuhoonegaaside inventuuriandmetes ja ELi F-gaase käsitlevas aruandluses UNFCCC-le.

EL vajab paremat teavet kasvuhoonegaaside heite vähendamise kohta tulevikus

47. Komisjon jagab oma ELi võrdlusstenaariumi eeldusi, arutab neid korduvalt ja põhjalikult liikmesriikidega ning kohandab neid vajaduse korral sidusalt.

48. Võrdlusstenaariumis on näidatud, mida saavutatakse olemasolevate poliitikasuundade ja meetmetega ning ELi õigusaktidega.

Liikmesriikide koondprognoosid ei ole alati kooskõlas kõikide ELi õigusaktides seatud eesmärkidega ja võivad seega osutada vajadusele võtta liikmesriikides lisameetmeid seoses kokkulepitud õigusaktidega.

50. Komisjon kasutab ELi võrdlusstenaariumi võrdlusalusena, milles on lõimitud olemasolevad poliitikameetmed, et hinnata ELi tasandi tulevase poliitikameetmeid. Uute poliitikameetmete väljatöötamisel tugineb komisjon poliitikaettepanekute analüüsimisel prognoosidele, sealhulgas tundlikkusanalüüsile ja alternatiivsetele eeldustele, et näha, milline on ettepanekute mõju vaatlusaluse eesmärgi saavutamisele asjaomase poliitika raames. Näiteks mõjuhinnang, mis on lisatud energia tegevuskavale aastani 2050, sisaldab tundlikkusanalüüsi, milles vaadeldakse sisemajanduse koguprodukti (SKP) ja energiahindu (vt SEC(2011) 1565/2 punkt 2.4.4).

Rakendades oma prognoosides sellist lähenemisviisi, järgib komisjon oma parema õigusloome suuniseid.

53. Komisjon on võtnud kindlalt nõuks toetada Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni vastu võetud esialgse kasvuhoonegaaside strateegia kiiret elluviimist.

6. selgitus. Mõnes tähtsas sektoris puuduvad ELi pikaajalised tegevuskavad

Komisjoni teatis „*Puhas planeet kõigi jaoks – Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimaneutraalse majanduseni*“, hõlmab kõiki sektoreid, sealhulgas LULUCFi ja põllumajandust.

62. Komisjon ja EEA aitavad liikmesriikidel parandada riikliku leevenduspoliitika eel- ja järelmõju käsitlevat aruandlust, andes suuniseid ja pakkudes välja metoodikad sellise poliitika kulude ja mõju kvantifitseerimiseks. Samuti korraldab komisjon järelhindamise jaoks heade tavade jagamist liikmesriikide seas.

63. Komisjon on nõus, et ELi kasvuhoonegaaside heitega seotud poliitikasuundade ja meetmete mõju korrapärane ja piisav eel- ja järelhindamine on oluline, et hinnata nende suundade ja meetmete edukust ja tõhusust.

ELi leevenduspoliitika mõju hindamiseks avaldavad komisjon ja EEA igal aastal kliimameetmete eduaruanded, milles hinnatakse ELi edusamme kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärkide saavutamisel, esitades üksikasjalikku teavet ELi-üleste, sektorite ja liikmesriikide heitkoguste alaste suundumuste kohta.

Paraku ei ole ELi poliitikakujundussüsteemi keerukuse ja iga ELi poliitikavaldkonna eripärade tõttu koondandmeid iga liikmesriikides rakendatava ELi poliitika kohta sageli võimalik ELi tasandil kasulikul viisil koguda.

Sel keerukusel on mitu põhjust. Komisjoni seadusandlikele ettepanekutele lisatud mõjuhinnangutes on kvantifitseeritud kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks kavandatud poliitikameetmete prognoositavat mõju kliimale. Samas ei pruugi seadusandliku menetluse lõpptulemus kaasseadusandjate tehtud muudatuste tõttu vastata ühelegi komisjoni algselt hinnatud variandile. Samuti võib eri poliitikameetmetel olla kattuv mõju. Peale selle on mõne ELi poliitikameetmega ette nähtud miinimumeesmärgid, mida mõni liikmesriik võib õigusakti rakendamisel riigi tasandil suurendada.

65. Eespool selgitatud põhjustel ei pruugi poliitikameetmete mõju täielik kvantifitseerimine hindamise ja aruandluse eesmärgil olla alati võimalik. Seepärast on komisjon andnud UNFCCC-le aru mitmesugustest ELi poliitikameetmetest, millega vähendatakse kliimale avaldatavat mõju, et näidata ELi kliimameetmete kõikehõlmavust.

JÄRELDUSED JA SOOVITUSED

68. Komisjon on alustanud arutelusid EEAgas selle üle, kuidas inventuuriandmete läbivaatamisel LULUCF-sektorit teiste sektorite kõrval paremini kontrollida (ELi läbivaatamisprotsessi teine etapp).

1. soovitus. Parandada LULUCF-sektori läbivaatamist komisjonis

Komisjon on soovitusel nõus.

Komisjon on alustanud arutelusid EEAgas selle üle, kuidas inventuuriandmete läbivaatamisel LULUCF-sektorit teiste sektorite kõrval paremini kontrollida, pakkudes välja ühtse ja standarditud lähenemisviisi. Paraku sõltub see jõupingutus sellest, kas järgmises mitmeaastases finantsraamistikus, mille kohta ei ole veel otsust tehtud, on kättesaadavad piisavad vahendid.

72. Komisjon kasutab ELi võrdlusstsenaariumi võrdlusalusena, milles on lõimitud olemasolevad poliitikameetmed, et hinnata ELi tulevase poliitikameetmeid. Uute poliitikameetmete väljatöötamisel tugineb komisjon poliitikaettepanekute analüüsimisel prognoosidele, sealhulgas tundlikkusanalüüsile ja alternatiivsetele eeldustele, et näha, milline on ettepanekute mõju vaatlusaluse eesmärgi saavutamisele asjaomase poliitika raames. Näiteks mõjuhinnang, mis on lisatud energia tegevuskavale aastani 2050, sisaldab tundlikkusanalüüsi, milles vaadeldakse SKPd ja energiahindu (vt SEC(2011) 1565/2 punkt 2.4.4).

Rakendades oma prognoosisid sellist lähenemisviisi, järgib komisjon oma parema õigusloome suuniseid.

74. Nii 2011. aastal esitatud ELi tegevuskava kui ka komisjoni hilisem teatis „*Puhas planeet kõigi jaoks – Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimaneutraalse majanduseni*“, mis võeti vastu 2018. aastal, hõlmab kõiki sektoreid, sealhulgas põllumajandust, LULUCFi, energiat ja transporti.

75. Mis puudutab HKSi, siis komisjoni ei ole veel esitanud UNFCCC-le kvantifitseeritud hinnangut heite mõju kohta alates 2005. aastast. Kuna ELi HKSi heitkogused on jäänud pidevalt allapoole ülemmäära, mis igal aastal alaneb, täidab HKS oma eesmärgi panustada ELi üldiste heite sihttasemetega saavutamisse. Heitkogused on kolmandas etapis (2013–2020) oluliselt vähenenud.

2. soovitus. Täiustada heite vähendamist tulevikus käsitlevat raamistikku

a) Komisjon on soovitusel nõus.

Kooskõlas ELi HKSi käsitleva direktiiviga¹ peaks algama Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni või Euroopa Liidu tegevus, sealhulgas vastuvõtmise ja rakendamise seotud ettevalmistused, arvestades nõuetekohaselt kõikide sidusrühmadega.

b) Komisjon on soovitusel nõus.

Komisjon on nõus, et poliitikameetmete väljatöötamisel peamiste sektorite jaoks, nagu põllumajandus ja LULUCF, tuleks arvesse võtta pikaajalist perspektiivi, mida on tutvustatud komisjoni visioonis, mille kohaselt EL peaks saama 2050. aastaks kliimaneutraalseks. Sellele pikaajalisele visioonile tuginetakse põllumajanduse ja LULUCFiga seotud tulevases ELi poliitikas.

Põllumajandus ja LULUCF on loimitud riiklikesse energia- ja kliimakavadesse, mille liikmesriigid on pidanud koostama ja mida nad peavad korrapäraselt ajakohastama. Liikmesriigid esitasid riiklike energia- ja kliimakavade projektid 2019. aasta jaanuaris ja komisjon hindas neid põhjalikult 2019. aasta juuniks.

Peale selle peavad liikmesriigid esitama 1. jaanuariks 2020 pikaajalised strateegiad, et täita oma UNFCCC ja Pariisi kokkuleppega seotud kohustusi, mis hõlmavad muu hulgas valdkondlikke aspekte.

Lisaks on komisjon teinud ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) raames ettepaneku, et liikmesriigid koostaksid lähiaastail ÜPP strateegiakavad.

c) Komisjon on soovitusel nõus.

Komisjon on nõus, et ELi kasvuhoonegaaside heitega seotud poliitikasuundade ja meetmete mõju korrapärane ja piisav hindamine ja sellest aru andmine on oluline, et hinnata nende suundade ja meetmete edukust ja tõhusust.

Komisjon korraldab ELi leevenduspoliitika ja -meetmetega heitele avaldatava mõju eelhindamisi. Samuti teeb komisjon korrapäraselt järelhindamisi, eriti poliitika läbivaatamise ettevalmistamisel. Komisjon teeb pidevalt tööd selle nimel, et täiustada konkreetsete poliitikameetmete leevendava mõju hindamise meetodikaid.

Praegu viimistleb komisjon UNFCCC-le esitatavat aruannet. Järgmise aruande loodab komisjon valmis saada 2023. aasta alguseks.

¹ Direktiivi (EL) 2018/410 põhjendus 4.

Auditirühm

Kontrollikoja eriaruannetes esitatakse auditite tulemused, mis hõlmavad ELi poliitikat ja programme ning konkreetsete eelarvevaldkondade juhtimisega seotud teemasid. Auditite valiku ja ülesehituse juures on kontrollikoja eesmärk maksimeerida nende mõju, võttes arvesse tulemuslikkuse ja vastavuse riske, konkreetse valdkonna tulude ja kulude suurust, tulevasi arengusuundi ning poliitilist ja avalikku huvi.

Tulemusauditi viis läbi loodusvarade säästva kasutamise valdkonnaga tegelev I auditikoda, mille eesistuja on kontrollikoja liige Nikolaos Milionis. Auditit juhtis kontrollikoja liige Nikolaos Milionis, keda toetasid kabinetiülem Kristian Sniter ja kabineti atašee Matteo Tartaggia, valdkonnajuht Robert Markus, auditijuht Oana Dumitrescu ning audiitorid Lucia Roşca, Liia Laanes, Natalia Krzempek ja Bertrand Tanguy. Keelealast abi osutasid Richard Moore ja Michael Pyper.

Vasakult paremale: Kristian Sniter, Oana Dumitrescu, Michael Pyper, Nikolaos Milionis, Matteo Tartaggia, Lucia Roşca, Natalia Krzempek.

Ajakava

Sündmus	Kuupäev
Auditiplaani vastuvõtmine / auditi algus	4.7.2018
Aruande projekti ametlik saatmine komisjonile (või mõnele teisele auditeeritavale)	28.6.2019
Aruande lõplik vastuvõtmine pärast ärakuulamismenetlust	25.9.2019
Komisjoni (või mõne teise auditeeritava) vastuste saamine kõigis keeltes	24.10.2019

© Euroopa Liit, 2019.

Allikale viitamisel on reprodutseerimine lubatud.

Euroopa Liidu autoriõiguste alla mittekuuluvate fotode või muu materjali kasutamiseks või reprodutseerimiseks tuleb taotleda luba otse autoriõiguste valdajalt.

PDF	ISBN 978-92-847-3825-0	doi:10.2865/189701	QJ-AB-19-016-ET-N
HTML	ISBN 978-92-847-3694-2	doi:10.2865/33708	QJ-AB-19-016-ET-Q

EL osaleb ülemaailmsetes jõupingutustes vähendada kasvuhoonegaaside heidet ja selle eesmärk on vähendada oma heidet 2020. aastaks 20%, 2030. aastaks 40% ja 2050. aastaks 80–95%.

Komisjon vaatab läbi liikmesriikide esitatud andmeid praeguse ja prognoositud heite kohta ning teeb ettepanekuid heite vähendamise eesmärkide täitmiseks valitud ELi poliitika ja meetmete kohta.

Leidsime, et ELi heiteandmete aruandlus toimib nõuetekohaselt, kuid EL vajab paremat teavet kasvuhoonegaaside heite vähendamise kohta tulevikus.

Esitasime soovitusel, mille eesmärk on täiustada maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori (LULUCF) kasvuhoonegaaside heiteandmete läbivaatamist ja heite vähendamist tulevikus käsitlevat raamistikku.

Kontrollikoja eriaruanne vastavalt ELTLi artikli 287 lõike 4 teisele lõigule.

EUROOPA
KONTROLLIKODA

Väljaannete talitus

EUROOPA KONTROLLIKODA
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUKSEMBURG

Tel +352 4398-1

Päringud: eca.europa.eu/et/Pages/ContactForm.aspx
Veebisait: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors